

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 01001

BAYM GREND KENYON

Z. Weinper

*Permanent preservation of this book was made possible
by Yetta & Morris Gelber
in memory of
their parents, Benjamin & Esther Lechman*

FUNDING FOR THE CORE COLLECTION OF YIDDISH LITERATURE
WAS MADE POSSIBLE IN PART BY A GRANT FROM THE
DAVID AND BARBARA B. HIRSCHHORN FOUNDATION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ביים „גרענדיקעניאָן“

דאס בוך איז דערשינען

מיט דער הילף

פון

די יידישע קולטור-טוער

סאַניאַ און אַל. ראָער

לאַס-אַנגעלעס

ב"מ גרנד קניין

פון
זוויינפער

אי קוץ און פארלאג

Z. Weinper
BEIM GRAND CANYON

Copyright, 1947, by
YIDDISHER KULTUR FARBAND (YKUF)
189 Second Avenue, New York 3, N. Y.

PRINTED IN THE U.S.A.

געדרוקט אין 2,000 עקזעמפלארן

געזעצט פון י. בוראקאו • פראמפט פרעס, 113—114 טע עוועניו, ניו יארק 3, נ. י.

ז. זויינפער

נישט דער „גרענד־קעניאָן“ נאָר ביים „גרענד־קעניאָן“

די לידער, וואָס גייען אַריין אין דער זאַמלונג „ביים גרענד־קעניאָן“, זיינען וואַריאַציעס פון שטימונגען און רעפּלעקסן נאָך מיין באַזוך ביי יענעם פּאַרכישופּטן וואונדער אין דעם שטאַט אַריוואַנאַ פון אונדזער לאַנד אַמעריקע.

מען דאַרף נישט זוכן קיין באַשרייבונגען פון דעם „גרענד־קעניאָן“ אין אַט די לידער.

די גראַנדיעזקייט פון דעם „גרענד־קעניאָן“ איז נישט אַזוי אין זיין אייגענעם אויסזען, ווי אין דעם כוח אויפֿ צוטרייסלען דאָס געמיט פון דעם, וואָס געפינט זיך לעבן אים און אין אים, און עס זיינען אַט די אויפטרייסלונגען, וואָס איך האָב זיך באַמיט צו געבן.

פאַר דעם שעפּערישן מענטשן איז סוף כל סוף נישט אַזוי וויכטיק דער געגנשטאַנד, נאָר וואָס דער געגנשטאַנד רופט אַרויס און רעגט אָן.

נישט דער „גרענד־קעניאָן“, נאָר שטימונגען און רעפּלעקסן ביים „גרענד־קעניאָן“ פון אַ יידישן דיכטער. איך קום אַ דאַנק מיין חבר נחמן מייזל פאַר ווירקן אויף מיר אַפּצושפּאַרן עטלעכע טעג פון מיינע רייזעס אין יענע מקומות פאַר דעם „גרענד־קעניאָן“. אויך דעם דיכטער מאַטעס דייטש פאַר דעם ענטוואַרעם ביים לייענען די ערשטע עטלעכע נאָך־רויע מאַנוסקריפּטן און אַזוי אַרום מיך דערמוטיקט אין דער אַרבעט.

אַ גרויסן דאַנק די חברים קולטור־טוער סאַניאַ און אל. ראַעז פאַר מעגלעך מאַכן די דערשיינונג פון אַט דער זאַמלונג.

ז. וויינפּער

אַט איז עס דאָך דאָס ליד!

אַט איז דאָך דאָס געזאַנג,
וואָס האָט אַזוי לאַנג
געגליט
אין מיין געמיט
און איז קיין ליד
נישט געוואָרן.
זע, זע, דער צעעפנטער אָרון
בלענדט און גליט.
אַט איז עס דאָך דאָס ליד,
וואָס איז אַזוי לאַנג
קיין געזאַנג
נישט געוואָרן.
זע, זע, עס צעעפנט זיך ברייטער דער אָרון
און וואָס געווען איז פאַרבאַרגן
פאַר עפעס אַ מאַרגן
גייט אויף און צעשיינט
זיך שוין היינט.
זע, זע, ווי עס גליט
זיך דאָס ליד
איצט פאַנגאַנדער
און לאַזט זיך אין וואַנדער.
אַזאָ געזאַנג
איז איצט אין גאַנג
אַהין!
אַהין!

וואהין
עס ציען זיך אלע אונדזערע טריט.
אַט איז עס דאָך דאָס ליד! --
אַזאַ קאַליריקער רעגנבויגן
גייט אויף פאַר די אויגן,
און וואָס געווען איז נעכטן אַזוי שווער
איז איצט פאַר דעם געהער
אַזוי גרינג, --
זינג! זינג!

מה גדלו מעשיך אדוני!

מה גדלו מעשיך אדוני!
צי וויסטו, גאט, גענוי
צו וואָס אַזוינס דו צילסט
און וואָס אַזוינס דו ווילסט
מיט אַט־דעם, וואָס איז?
צי איז דאָס בלויז קאַפּריז, —
אַ שפּיל, — אַזאַ באַגער
צו ווילן דאָס געהער,
דעם בליק און גאַרנישט מער?
סיי־ווי טוט אויס די שייך
אַ מענטש אַזאַ, ווי איך,
און בוקט זיך צו דער ערד
פאַר אַלצדינג, וואָס ער הערט,
פאַר אַלצדינג, וואָס ער זעט.
זע, זע, ווי מילד עס גלעט
מיין בליק איצט דיין באַשאַף.
איך קוק און זע און גאַף
און בין פון אַלץ אַ טייל.
נאָר גיי באַזינג, דערצייל,
אַז גאַרנישט איז דיר קלאַר.
דו זעסט פאַר זיך אַ וואַר,
וואָס קוקט אויס, ווי אַ טרוים,
און אויך דער טרוים, איז קוים,

וואָס איך באַנעס אים דאָ.
און דאָך איז אָט די שעה
אַזוי געבענטשט אין מיר.
איך בין דורכאויס אין איר,
ווי פּאָדעס אין געוועב.
אָט דאָכט זיך, אַז איך שוועב,
און אָט בין איך געשמידט
צום גליאַיקן גראַניט,
נאָר אַלץ איז איצט אַ ליד
עקסטאַזעדיק אַזוי, —
מה גדלו מעשיך אדוני!

דאָס הייליקע לאַנד פון ישראל

אויף יעדן באַרג, אין יעדן טאָל, —
אומעטום, אומעטום, אומעטום
איז דאָס הייליקע לאַנד פון ישראל.
וואו יידישער צונג איז נישט שטום,
וואו יידישער טראַט איז אין גאַנג,
וואו עס הערט זיך אַ יידנס אַ קול, —
צי איז דאָס געוויין, צי איז דאָס געזאַנג, —
דאָרט איז הייליק לאַנד פון ישראל.

די זעלבע זון, די זעלבע לבנה,
די זעלבע שטערן אומעטום, אומעטום, —
אַזוי ווי אין יהודה אַזוי אין אַריזאָנע
דער יידישער צונג איז נישט שטום.
דאָס פראַוואַרפנסטע אַרט
אויף דער ערד
ווערט דורך יידישן וואָרט
דערהערט
און דערזען,
וואָס נאָך
קאָן געשען,
ווי דער בראַך,
וואָס איז געווען
אין אונדזערע טעג, —
דאָך ציט זיך און ציט
אַ וועג נאָך אַ וועג
פאַר אונדזערע טריט
אַלץ ווייטער און ווייטער.

און יידיש ליד, —
אונדזער שייטער!

נישט סתם
איז דער גאַנג!
דורך רויך און פלאם
איז מיט געזאַנג
אונדזער טראַט באַלייט.
מיר זענען דער סוד,
און אויך דער באַשייד
פון דעם אחד.

הערט, הערט,
ווי עס ווערט
דער גראַניט
דורך אונדזער ליד
צערעדט.

אומעטום, אומעטום, אומעטום
איז יידישער פאַעט
נישט שטום!
וויפל מאַל האַט מיט ציטער און חידוש
אונדזער קול שוין מקדש געווען די ערד
אויף יידיש?
הערט, הערט,
ווי דער שטומער גראַניט
איז צעברומט און צערעדט
אינעם ליד
פון אַ יידישן פאַעט
אויפן קול! —
אויך דאָ איז הייליק לאַנד פון ישראל!

ביים „גרענד־קעניאן“

אויסטערליש

אָזוי אומגעריכט די אַנטפלעקונג.
אָז אַפילו די אַנטדעקונג
פון אייגענער דרויביקייט
און שטויביקייט
איז דרויביק
און שטויביק
געוואָרן.
אָזוי האָט משה ביים פייער פון דאָרן
געקניט צו דער נידער מסתמא.
אָן אויסטערלישע גאַמע
פון איינגעהאַלטענע
און באַהאַלטענע
טענער און קלאַנגען, —
ווער איז דאָ געאַנגען
דעם הימל דערלאַנגען
און איז אינמיטן געפאַנגען
געוואָרן ?
געבונדענער צאָרן
און שטילע
מחילה,
אַ תפילה
געשמידט
אין שוויגיגן גראַניט,
און דאָך רעדט זי,
און דאָך בעט זי.

כאָטש זי ווייסט, אַז קיינער באַנעמט נישט איר געבעט.
אַ שטומקייט, וואָס רעדט
אויפן קול,
אַן עול
אויפן שולטער פון אַ פאַרמאַטערטן גאַט.
אַ טיפער סוד
פון נישטדאַגעדאַכטקייט,
וואָס איז אין זיין פאַרמאַכטקייט
אַזוי גרויזאַם און שיין
אין דער שטומקייט פון שטיין.

צעמישט און נישט אָפּגעווישט

דאָס חלומדיקס, דאָס וואַריקס,
דאָס נעכטיקס, טויזנט־יאַריקס, —
אַלץ, אַלץ איז צעמישט,
און דאָך נישט אָפּגעווישט.
דער גאַר,
און דער גאַרנישט,
דער מען טאַר,
און מען טאַרנישט, —
ווער קאָן זיי פּאַנאַנדערטיילן?
אַ זינגער, וואָס קאָנסטו דאָ זינגען?
דערציילער, וואָס קאָנסטו דערציילן?
אַזוי פיל קאָליריקע רינגען
פאַר די בליקן.
סיידן שטריקן
אויפּסניי
אַ שטריקעריי
פון דאָאיקייט,
נישטאַאיקייט,
און אויפלייזן זיך אין איר
ביי יעדן באַריר.

געזאָנג, צי געוויין ?

דאַכט זיך אַן אויפגעלייזטער,
און דאָך נישט קיין דערלייזטער !
זע, זע, אַט עפנט זיך פאַר מיר
אַ טיר,
וואָס איז געווען פאַרשלאָסן אַזוי לאַנג.
צי איז דאָס געזאָנג ?
צי איז דאָס געוויין ?
מען זאָגט : — שווייגנדיק, ווי אַ שטיין, —
הערט, הערט, ווי אַ ליד
וויגט זיך און טראַגט זיך.
דער האַרטער גראַניט
צעשלאָגט זיך,
צעפאַלט זיך,
און ברייטער צעפראַלט זיך
פאַר מיר
די טיר
צו דער דאָאיקייט,
נישטאַאיקייט,
צום חלומדיקס, צום וואַריקס,
צום נעכטיקס און צום טויזנט־יאַריקס.
אַלץ, אַלץ, וואָס איז דאָ
און נישטאַ
איז ווי אַ קאַליריקער פעכער צעווייט.
די גאַנצע אייביקייט
שוועבט פאַרביי און רירט מיך אָן.
איז וואָס־זשע זאַל טאָן

אזא ווי איך
איצט דאָ מיט זיך ?
דער שווייגיקער גראַניט
גייט אויף אין אַ ליד —
צו וועמען ?
און צו וואָס ?
גאָט איז איצט אויף מיינע ברעמען,
און איך בין, ווי ווינטיק־געבלאַז,
ווי פלאַטערדיקע פּאַן,
ווי קאַרט אין מיטן פון קאַן
צווישן די גערוועזע פּינגער
אין די הענט פון אַ פאַרשפּילער, —
אַ פיבערדיקער זינגער,
זינג שטילער, זינג שטילער !

די וואָר איז פאַרשפּילט דאָ מיט חלום.
דער חלום איז אויך דאָ אַ וואָר.
זע, זע, עס פאַרבן אין שלום
אוזאַר נאָך אוזאַר
דאָ ביידע.
אַט זיצט זיך דער זיידע
ביים אייניקלס וויג,
און אַט איז די ציג,
די ווייסע.
די וועלט איז אַ מעשה
געשמידט
אין גראַניט,
דאָך ציט זי זיך, ציט
און בענקט צו ווערן דערהערט און באַנומען.
פון וואַנען און נאָך וואָס בין איך אַהער געקומען?
דער גאַנצער אַהינטער
מיט דער היץ פונעם זומער און קעלט פונעם ווינטער
איז ווייט ערגעצוואו,
און איך בין די רו,
אַ שווייגנדיק ליד,
וואָס גליט,
ווי איצט דער גראַניט.

גענאָד

זיי שטיל, אָ זיי שטיל איצט מיין וואָרט.
ווי שטיל עס איז דאָס אָרט
אָרום מיר איצט אָט־דאָ.
אין שטילקייט פון דער שעה
איז יעדע רגע אַ גאַנג
מיט לויטער געזאַנג
און גענאָד.
איך פיל איצט אויף זיך די גוטסקייט פון גאָט,
און אַזוי פאַרגיביק זיינען זיינע געבאַט.
וואָס איך האָב נישט אויסגעפירט.
זע, זע, ווי באַטירט
און באַשוועלט
עס איז איצט די וועלט,
און אַזוי גאַטפריינטלעך איז יעדע פון זיי,
כאָטש נעם און גיי
צו גאַסט אין יעדן הויז.
די ערד — אַ ווייכער, וואָרעמער שויס
פאַר אַלצדינג אויף איר.
ווי ווייך עס איז דער באַריר
פון ווינטל, וואָס איז צעווייט.
אַזאַ שטראַלנדיקייט גייט
איצט שפאַצירן דאָ אום.
ווער זאָגט, אָו שטום
איז גראַניט?
הער, הער, סאַראַ ליד

ער זינגט איצט צעגליט
אַטאַדאַ.
אין שטילקייט פון דער שעה
איז דאָ
אַזוי פיל גענאָד.
עס איז, ווי דער חסד פון גאָט
וואַלט איצט פאַר מיין טראַט
אַ טעפיך געשפּרייט
צו רו און צו פּרייַד
אויף אַטאַדעם אַרט, —
זיי שטיל, אַ זיי שטיל איצט מיין וואַרט.

גאַרנישט פאַרלאָפּן

און פּלוצלונג אַזוי פּיל רױ אין מיר!
עס איז די רױ ביי אַ טיר,
פאַר װעלכע מען טוט אויס די שיד,
כדי די טריט פון זיך
זאָלן נישט װעקן די נאַענטע פון שלאָף.
עס איז די רױ פון אַ שאָף,
אויף אַ לאַנקע נאַכמיטיק.
עס איז די רױ פון אַ בוים, װאָס איז צוויטיק.
גאַרנישט פאַרלאָפּן,
גאַרנישט געטראָפּן,
גאַרנישט געװען,
גאַרנישט געשען.
דער װאָלף און די שאָף
שטייען אויף רואיקע פון שלאָף,
און קוקן ליבלעכע זיך איבער.
זי צו אים : — ליבער, מיין ליבער,
און ער צו איר : — גוטמאַרגן, גוטמאַרגן.
די װעלט טראָגט פאַרבאַרגן

אין זיך דעם סוד
פון אַ גאַט,
וואָס איז אין זיין סודותדיקייט שיין, ווי אַ מעשה.
זעט, זעט, ער שוועבט, ווי אַ טויב אום אַ ווייסע,
און וואַרקעט שטילערהייט
דעם באַשייד
פון זיין אייביקייט,
נאָר מיר קאַנען אים נישט דערהערן,
ווייל מיר האַלטן נאָך אין יערן,
אין ווערן.

ווי וואונדערלעך ער איז אין זיין שוועבן,
אַזוי וואונדערלעך איז אונדזער ווילן צום לעבן.

עס איז דאָס

גראַניט איז אין דרימל,
אַזוי אויך דער הימל,
און איך צווישן זיי.
וואָס איז וויסער פון שניי ?
וואָס איז גרינער פון גראַז ?
וואָס איז דורכזיכטיקער פון גלאַז ?
וואָס איז פלינקער פון ווינט ?
וואָס איז אומשולדיקער פון קינד ?
עס איז דאָס, וואָס איך
טראַג איצט אין זיך !

די אייביקייט

בראשית און סוף און גאָכאַמאַל בראשית.
אויך די אייביקייט בלוט און פלייש איז.
זי קאַרטשעט זיך פון פיין
און פרייט זיך מיט שיין,
און ווערט זי מיד —
איז זי אַ דרימלדיק ליד,
ווי דאָ דער גראַניט,
וואָס איז פאַרזונקען אין שלאָף.
נישט קיין שטראַף
איז די שטיינערדיקע שטומקייט אַרום מיר, —
דאָס רוט די אייביקייט אין איר.

נישט קיין חידוש

יעדער בראשית אין פון עפעס אַ סוף.
אויך דער טויט איז בלויז שלאָף,
וואָס זאַמלט פרישע כוחות צום לעבן.
נישטאָ גאָר אַזוינס, וואָס האָט נישט צו געבן,
מען דאַרף נאָר קאַנען נעמען.
די זון דריקט אַראָפּ מינע ברעמען,
דאָך זע איך די גאַנצע איביקייט.
זי רייט איצט אָן צער און אָן פרייד
אויף איר אייגענעם רוקן
און הערט נישט אויף אין איר אייגענעם פנים צו קוקן, —
נישט קיין חידוש, — אַזוי פיל אין איר איז געשען,
איז דאָ אַזוי פיל צו זען!

גלייכגילטיקייט

די באַן האָט מיך אַהער געבראַכט
אינמיטן דער נאַכט,
און אַזוי צעוואַכט
האַט דעמלט
געפלעמלט
אַ לעמפל אַ רויטס.
איצט הענגט דאָס אַ טויטס
צעוויגט אינעם קאַיאָרישן ווינט,
ווי אַ קינד
אויף אַ תליה.
די זון רייסט קריעה
פון די וואַלקנס אַרום איר,
און קוקט אויס, ווי אַ יורד ביי אַ פּרעמדער טיר.
דער גאַנצער אַרום
קוקט גלייכגילטיק און שטום, —
זעט, זעט, ווי צעגלאַצט עס איז דער גראַניט,
צו מיינע צעשראַקענע טריט,
צום מויל מיינס אָן לשון.
דאָס לעמפל פאַרלאָשן
און הויך איבער דעם
אין אַ קלעם
איז די זון.
איז וואַס־זשע וועט ווערן דערפון,
וואָס די וואַלקנס זענען געדיכטע און שווערע?
אַזעלכע לערע
זענען דאָ די שטיינערדיקע גאַסן!

נישטאָ וועמען צו האָסן
און וועמען צו ליבן.
איז וואָס-זשע איז געבליבן
אַט דאָ צו טאָן ?
מען טוט, וואָס מען קאָן, —
מען שטייט און מען קוקט
און מען צוקט
מיט די ברעמען,
ווייל נישטאָ איז פאַר וועמען
צעעפענען האַרץ און געמיט.
די זון איז צעגליט,
נאָר זי
מיט איר גלי
קוקט אויס פון נישט-הי.
דער גאַנצער אַרום
קוקט גלייכגילטיק און שטום.

בין איך וואָד ?

בין איך וואָד ? צי איך שלאָף ?
אין מיר איצט די רו פון אַ שאַף,
וואָס צופט אויף דער לאַנקע דאָס גראָז
און לאָז אַזוי-אַ, אָן אַ פאַרוואַס,
אַרויס אַ בע-ע-ע צו דער וועלט.
ווי לויטער עס איז צעהעלט
דער הימל איבער אַט אַזאַ מין שאַף, —
בין איך וואָד ? צי איך שלאָף ?

גרויאָם רעטעניש

ווי האַרט און קאַלט און אינגעשמידט
עס איז דאָ דער גראַניט
אין זיך.
און איך ?
אַ לעבן מיינס, — יאַגעניש, איילעניש, כסדרדיק וואַנדערן !
וויילסט צונויפבינדן איינס דאָ מיטן אַנדערן,
ווייל טיף אין דיר איז אַ וואַיענדיק געיאַמער.
זוכסט און טאַפסט : — אפשר ? טאַמער ?
ווער קאָן וויסן ?
שטורעמדיקע כוואַליעס גיסן
אַלע ברעגן דאָ אַריבער
און פאַרטרינקען אונדז די שטיבער
מיט געברויז.
באַלד, באַלד, איז אויס.
און דער מענטש איז אומעטום דאָך נישט קיין אַנדערער, —
אַנדערש אויך נישט איך — דער וואַנדערער !
אומרו מיינער ! — ווינט פאַר פליגל אויף פאַרשעמטע מילן !
זע, אַפילו אינעם גאַנג צו קלאַרע צילן
קאָן איך דורך נישט קערעווען, פאַרשטילן, —
שטילקייט איז אַפנים דיר זיערווידער !
נעכטן האָב איך דורך פאַרשפילט מיט לידער
פון זילבערנע לבנה
און געדאַונט האָב איך זיי מיט גרויס כוונה
און מיט דבקות.
געמיינט, אַז אַלע ספקות

זיינען אינגעשלאָפן.
נאַר אַט איז ווידער שטורעם אַנגעלאָפן
אין זיין אימפעטיק געיעג,
און ווידער בין איך שוין מיט אים אין וועג!

אומרו! אומרו! — מיינע יאַגנדיקע טריט, —
פויקנדיקע שטעקלעך און די פויק איז מיין געמיט!
וואָס-זשע ווילסטו?
וואָס-זשע צילסטו?
זעסט אַ רמו
פון אַן אמת,
יאָגט עס דיך פון דאַנען צו דעם דאַרטן, —
גאַט, ווי צעוואַלגערט איז דאָ אונדזער גאַרטן!

געווען!
געזען!
און שוין פאַרגאַנגען!
ברויט פון דייזשע איז נישט אויפגעאַנגען, —
דאָס פאַרזיטע איז צעטראָטן!
לעבן אונדזערס אין דער שטאַט פון לוטין,
און דו טראָגסט זיך,
און דו יאַגסט זיך, —
ווילסט געפינען
בלימעלעך אין שטויביקע רואינען,
אויפגעלויכטן און באַרואיקט ליד
אויף פאַרגליווערטן גראַניט,
און ווינסט דערפאַר מיט דעם פאַרוואַנעט בלימל
צו דער גלייכגילטיקייט פון הימל,
טרוערסט מיט דעם טרויער
ביים פאַרמאַכטן טויער,

גוססט מיט דעם לעבן אינעם ברויז פון ימ'ען,
ביסט דאָס אַש פון אַלע פּלאַמען, —
ביסט האַפענונג און רעזיגנאַציע צוזאַמען!

כּמורנע נעכט און טעג
אויף אונדזער וועג.
דאָ, ווי דאָרטן
איז צעראַיעט אונדזער גאָרטן
פונעם גרויסן שטורעם.
אונדזער אויפגעבוטער טורעם
פאַלט איצט צו דער נידער!
שוועסטער מינע, מינע ברידער, —
שטיקער
פון מיין עיקר
אַפּגעפאַלן און צעפאַלן!
לויטערקייט פון שטראַלן, —
ערשט געלויכטן, שוין פאַרלאַשן,
און מיט אַפּגענומען לשון
הער איך זיך נישט אויף צו טראַגן, —
וואָס איז דאָ צו זאָגן?
וואָס איז דאָ צו ריידן, —
גרויזאַם רעטעניש, — עס לאַזט זיך נישט באַשיידן,
ווי נישט באַשיידנדיק עס איז דער גלי, וואָס גליט
אויף אַט דעם האָרטן, קאַלטן, שווייגיקן גראַניט.

וואוהין?

מיט שטילע טריט
אָהער, אָהין, —
בלויז דער גראַניט
נישט פּרעגט: וואוהין?

עס איז אים וואויל,
עס איז אים גוט.
כאַטש נאַקעט, הויל
און דאָך באַרוט.

ווי שטום, ווי קיל
ער קוקט אויף מיר, —
ער איז דער ציל,
די לעצטע טיר.

און איד, וואָס בין?
אַ ווינט אין וועג
אָהער, אָהין
אין אַ געיעג.

געיעג נאָך וואָס?
ווי זעט דאָס אויס?
גיי פּרעג ביים בלאַז
פון ווינט-געברויז!

אויך דאָ, ווי דאַרט
דער זעלבער טראַט, —
אויף יעדן אָרט
דער זעלבער סוד.

דער סוד אליין
איז סוד פאר זיך,
ווי שטויב, ווי שטיין,
ווי דו, ווי איך.

מיר ווייסן דען
אָט דאָ צו וואָס ?
געווען, געזען,
און דאָך נישט דאָס !

געטראַכט, געקלערט,
געמיינט, אַז אָט,
און באַלד עס ווערט
אַ נייער סוד.

וואָס בייט די ערד
זיך אַזוי שנעל ? —
זע, זע, עס ווערט
דאָס גרינס שוין געל.

און נישט נאָר זי,
דער הימל אויך, —
אָט ערשט אַ גלי,
און שוין אַ רויך !

מיט שטילע טריט
אַהער, אַהין, —
אַ ליד, מיין ליד,
וואוהין ? וואוהין ?

אַפיל

עפעס רעדט איצט צו מיר,
עפעס בעט איצט ביי מיר, —
אַלץ אַלץ איז צערעדט,
אַלץ, אַלץ איז געבעט,
און איך בין גרייט
מיט אַזוי פיל פרייד
געבן אַלצדינג פון זיך, —
מיין העמד, מיינע שיד,
און אויך זיך.

און דער סוד איז אלץ נאך אַ סוד

און אז אַטאָם איז שוין ענדלעך צעשפאלטן,
איז סוד אלץ נאך אַ סוד.
ווי טיף עס איז באַהאַלטן
פון אונדז דאָס פנים פון גאָט!
אַט דאַכט זיך אַנטפלעקט
און דאָך איז אלץ נאך פאַרדעקט
פאַר אונדזערע אויגן.
אַ פאַווע געפלוּיגן, —
זי פליט נאך אויך איצט,
און ווער עס זיצט
און פוילט זיך צו גיין
איז געגליכן צום שטיין,
וואָס איז בלינד און איז טויב.
אַ לויב! אַ לויב! אַ לויב!
צו דעם אומרו פון טראַט
אין זיין גאַנג צו דעם סוד
פון דעם אחד.

אונדזער אומרו צעברויזטער,
געפרייזטער, געגרויסטער
איז אין זיך אַליין אַ גרויסע באַשאַפונג.
אַ ליד פון וואונדערלעכער פאַרגאַפונג
גייט אויף איבער אונדז און פרישט אונדז, דערפרישט, —
אַ רחמנות אויף דעם, וואָס הערט דאָס נישט!

אויפן וועג צום גרויסן עיקר

חיה'לע גרובער — אַ מתנה

פחד און דערהויבונג,
ציטערדיקע דבקות.
שטילע נייע גלויבונג,
טונקל שווערע ספקות.

פאָווע, פאָווע, ניטע,
פאל נאָך נישט אַרונטער, —
וועלטן אויפגעבליטע
גייען נאָך נישט אונטער.

ספק פאלט אַנידער,
צאָפלט זיך, צעפאלט זיך, —
גאָט אין מיינע גלידער
זינגט אויף און צעשטראַלט זיך.

לופטיקייט אַרום מיר,
איך פון לופט בין גרינגער, —
גאָט איז נישט קיין שטומער, —
ער אין מיר — דער זינגער.

הערט נאָר סאַראַ זינגען, —
הלל-הללויה!
זילבער-גלעקער קלינגען
הלל-הללויה.

הערט נאָר סאַראַ ניגון,
וואונדערלעך, דערהויבן.
אַרום מיר זיך וויגן
וועלטן פול מיט גלויבן.

וועלטן אויסגעברייטע,
וואונדערלעך, דערהויבן.
וועלטן העל צעגליטע, —
צאפליקע טויבן.

טויבן גרינגע, ווייסע,
און אַזעלכע שטילע, —
וואונדערלעכע מעשה,
וואונדערלעכע תפילה !

וואונדערלעכע תפילה
ענדלעך איז באַנומען, —
סליחה ומחילה
איז צו אונדז געקומען.

ווער בין איך ? פון וואַנען ?
און וואוהין מיין וואַנדער ?
אומעטום פאַראַנען,
אומעטום אַן אַנדער !

גאַט אויך נישט דער זעלבער,
ערד איז אַ צעבליטע, —
מענטשן נישט, ווי קעלבער,
מער שוין צו דער שחיטה.

ליכטיקייט פון שאַטן
רייסט איצט שטיקער, —
גאַרנישט איז פאַרבאַטן
אויפן וועג צום עיקר !

צו אַ נייער טיר

די ערד האָט זיך געוואָשן אין זילבערנעם טוי.
זי האָט אויפגענומען דעם מאַרגנרוי,
ווי האַרעפאַשניק נעמט אויף זיין מלאכה גאַנצפרי.
די זון האָט זיך דורכגעריסן מיט איר ערשטן גלי,
און דאָ און דאָרט האָט אַ שפּיל געטאַן מיט גאַלד און ראָז.
אַ ווינטל־בלאַז
האָט זיך אַ יאָג געטאַן אויפן גראָז,
און כאַטש עס האָט נאָך געטראָגן די קילקייט פון דער נאַכט,
האָט דאָס דעם קאַיאָר, וואָס האָט ביסלעכווייז אויפגעוואַכט,
אַנגעהויבן אַרייננעמען אין זיך,
און איך,
זישע בן ברכה הקטן,
האַב שווייגנדיק געטראָטן
מיט שטילע, לופטיקע טריט,
און אַזאַ אויפגעלויכטן ליד
האָט זיך אַ וויג געטאַן אין מיר
צו דער שוועל פון גאַר אַ נייער טיר.

די נייע טיר

די נייע טיר!
וואָס איז אַהינטער איר?
וועל איך דאָרט געפינען
אַ געבליבענעם סימן פון אונדזערע רואינען?
צי עס זיצט דאָרט דער חלום פון מיינע טעג און נעכט
און פלעכט
אַ קרענצל בלומען
פאַר מיין קומען?
צי אפשר גאָר
וואוינט דאָרט די נייע וואָר. —
דער סוד
פונעם אחד,
וואָס איז פאַר מיר אַזוי פאַרהילט
און איצט איז ער צעשפילט
אין זיין אַנטדעקן זיד,
אין זיין אַנטפלעקן זיד
פאַר מיר?

די נייע טיר!...
זע, זע, אַזוי פיל שיינקייט אין שטילער פאַרגליווערונג,
און איבער איר אַזוי פיל שימערונג
פון נאָר-וואָס אויפגעוועקטע שטראַלן.
ווער איז דער גאָט, וואָס איז באַפאַלן
די שיינקייטן דאָ מיט אַזאַ גרויזאַמער נקמה?
עס פיבערט דאָ אַ פאַרשמאַכטע נשמה,
און דאָס לשון ביי איר איז אַפגענומען!
איך בין אַהער פון ווייט געקומען
מיט בענקשאַפט נאָך שיינקייטן אין מיין געמיט.

מיט ציטער אין מיינע טריט
און מיט ליד,
און זע, די שיינקייטן אינעם גראַניט
באַגעגענען מיך מיט אַ שווייגן,
ווי דרימלדיקע פייגל אין שטייגן,
וואָס האַלטן די קעפּ אין די פליגל פאַרבאַרגן,
און אַזאַ שווייגנדיקער איז דאָ דער פרימאַרגן.

די נייע טיר ?
וואָס איז אַהינטער איר ?
איז דאָרט פאַר מיר
אַנגעגרייט
אַ נייע פרייד,
וואָס שוימט, ווי וויין ?
צי גאַר אַ פרישע פּיין
אין אַ גרויער קרוג,
ווי אין דער פריערדיקער וואָלט שוין נישט געווען גענוג ?
איז וואָס־זשע זאַל אַזאַ, ווי איד,
דאָ טאָן מיט זיך ?
אַ מענטש טוט אויס די שידך
פאַר אַט אַזוינס און קניט אַנידער.
איך פיל אַ ציטערניש אין אַלע מיינע גלידער
פאַר אַט דער אויסטערלישער וועלט,
וואָס איז באַשוועלט,
באַטירט
און דאָך אינגאַנצן אומבאַרירט.
אַט דאָכט זיך דיר אַן אַפענע, און באלד אַ צוגעמאַכטע.
אַ וועלט אַן אויסגעטראַכטע,
אַ נישטדאַגעדאַכטע,

ב י י ס „ ג ר ע נ ד - ק ע נ י א ן ”

און דאך, ווי קלאַר!
אַ וואַר,
און דאך קאַשמאַר.
אַן אַנטוישטער גאַט האָט אין זיין צער
פאַרגליווערט זיך אַליין
אין שטומעניש פון שטיין.

און אפשר בין איך נאך נישט געבוירן?

א וועלט אין קילער, שטארער פארגליווערונג,
און איבער איר א ציטערדיקע שימערונג
פון בלענדנדיקן ליכט און שווייגנדיקן שאַטן.
איז ווארזשע איז עס איצט זישע בן רב יצחק לייב הקטן? ...
בין איך אין סדום, — די שטאָט פון פעטער לוטן,
איידער נאך עס איז פון איר א הויפן זאלץ געוואָרן?
דער פעטער זשליאָקעט וויין פון א הירשן-האַרן
און רעדט דערביי מיט זיין צונג, דעם גלאַטן,
רכילות אויף מיין גוטן טאַטן
און אַרנטלעכן זיידן, —
וואָס האָט דער פעטער לוט, דער שיכור, צו זיי ביידן?
בו יא, אַזוי איז שוין דער מענטש, ווי נאָר ער ווערט פאַרמעגלעך
ווערט אים דער צווייטער אומדערטרעגלעך,
און ער מוז אים שוין באַריידן.
און פלוצלונג בין איך גאָר דער זיידע אדם אין גן-עדן!
א וואָלד מיט ביימער, נאָר איך וויל דווקא נאָר זיך קליידן?
אין די שענסטע פייגנבלעטער — טשיקאַווע,
וואו איז ערגעץ איצט מיין ווייבל חוה?
זי זוכט אַוודאי אום אַ פייגנבוים און שווער איז צו געפינען,
ווייל אַלץ אַרום איז אין רואינען.
ווער-זשע האָט דאָס אַלץ געטאַן? וועלכער בייזער כוה?
עפעס טונקלט זיך אין מיר, — אַזאַ שווערקייט אין מיין מוח
און אין מיין געמיט,
ווי אַלע בערג דאָ פון גראַניט,
וואַלטן מיך אין זיך פאַרשמידט.
שפעטער דאַכט זיך מיר, אַז איך בין גאָר נאָך נישט געבוירן, —
נשמה מיינע בלאַנדזשעט אום פאַרלוירן

צווישן עפעסן, וואָס האַלטן ערשט אין יערן,
כדי שפעטער, שפעטער עפעס דאָ צו ווערן.
אַ גאַט, זאָל כאַטש אַ גוטע מאַמע מיך געבערן!
אַ מאַמע, אַט אַזאַ, ווי איך האָב ערגעצוואו באַגעגנט,
און באַלד מיט איר זיך שטיל געזעגנט.

ווער איז זי געווען?
וואו האָב איך זי געזען?
און ווען?

מסתמא

איז זי געווען די גוטע מאַמע,
וואָס-האַט מיך אין אַ פריערדיקן דור דערצויגן.
געהאַט האָט זי אַזעלכע בלויע, ווייכע אויגן
און פינגער
גרינגער

פונעם ווינטל איצט אויף מיינע האַר.
איך וועק זיך אויף, — די וואָר
אַן אויסטערלישע שווייגיקייט אַרום,—
זי קוקט אויף מיר אַזוי שווייגנדיק און שטום,
כאַטש זאָגן, זאָגט זי עפעס דווקא יאָ.
איך הער די רייד, כאַטש נישטאַ
קיין סימן פון אַ קול
נישט פון באַרג און נישט פון טאָל.
די לופט אַפילו
איז ווי אַ שטילע
תפילה,

וואָס האַלט דעם אַטעם איינגעהאַלטן
פון שרעק פאַר דעם, וואָס ליגט אַט דאָ באַהאַלטן
און לויערט פון די שטיינערדיקע שפּאַלטן.

יענע מאַמע

יענע מאַמע! — וואו רוט איצט איר הייליק און טייער געביין?
אַט זיך איך דאָ אַ גליווערדיקער אויף אַ שפיץ פון אַ שטיין
אין מיטן פונעם שווייגנדיקן, גליווערדיקן גרענד-קעניאַן,
און טראַכט פון דער גוטער מומע עניען,
וואָס איז די איינציקע ביים לעבן דאָ געבליבן.
וויפל מאָל האָב איך צו איר שוין בריוו געשריבן,
און הער פון איר קיין אַפּרוף נישט, ווי פון אַ קבר.
אַט זע איך פאַר די אויגן דעם ציטער פון מיין מאַמעס יעדן אבר,
און דאָס וואַקלעניש פון אירע טריט,
ווען איך האָב צו איר גערעדט וועגן אַ מצבה פון גראַניט
אויף טאַטנס קבר לזכרון.
ווי בלייך עס איז געוואָרן
איר איידל פנים:
— מיינע שונאים, מיינע שונאים, —
האַט זיך צעמורמלט די גרויל
פון איר מויל, —
— ווי אַזוי וועט ער אויפשטיין צום שופר של משיח? —
האַט זי ציטערדיק געפרעגט, און איך
האָב שוין געשטעלט אַ „ציון“ פון האַלץ מיט אַ בלעכן דעכל:
— דאָס וועט זיין פאַר אים אַ שטילער, רואיקער היכל
ביז משיח וועט אים אויפוועקן מיט אַלע יידן אינאיינעם, —
האַט זי געזאָגט און דערביי אויפן הימל, דעם ריינעם
געקוקט אַזוי פאַרטראַכט.
ווען זיסע דער חזן האָט „אל-מלא“ געמאַכט
און איך האָב קדיש געזאָגט, האָט זי די אויגן פאַרמאַכט.
געמורמלט פאַר זיך מיט ווערטער שטילע, —
וואָס איז דעמלט געווען איר תפילה?

ווי רואיק און פארטראכט און צעגליט
עס איז איצט דער גראַניט
פונעם קעניאַן!
גאַנץ אַנדערש איז געווען דאָס פנים ביי דער מומע עניען,
וואָס האָט געווישט מיט די שפיצן פונעם קאַפֿ־טיכל די אויגן,
ווען די מאַמע איז געשטאַנען געבויגן
איבערן טאַטנס מצבה.
עס איז דאָך גאַרנישט געווען איר טבע
צו רעדן אַזעלכע רייד, ווי זי האָט דעמלט גערעדט,
און איך איר זון, דער פּאַעט,
וואָס איז פון מרחקים געקומען,
האַב דאָך באַנומען
און געשלונגען אירע רייד.
שפעטער האָט אַזאַ שווייגנדיקייט אונדז באַלייט
אַרויס פון בית־עולם.
איך האָב, ווי אַ גולם
צו עניים צדקה געטיילט,
און זיי האָבן מיר וועגן טאַטנס לויטערקייט דערציילט.
וואוהין איז פאַרוואַלגערט געוואָרן דער מאַמעס טייערער גוף?
איך רוף און איך רוף און איך רוף,
און קיינער ענטפערט נישט.
פאַרווישט,
פאַרמעקט,
פאַרדעקט
און פאַרשטומט,
און דאָך, ווי צעברומט
עס איז איצט מיין האַרץ אַט דאָ ביים שווייגיקן קעניאַן!
היינט אַוונט וועל איך ווידער שרייבן צו דער מומע עניען

אויפן אָדרעס פון אוובעקסטאָן,
אָדער אפשר איז זי איצט אין ביראָבידזשאַן?
צי גאָר אויפן וועג אינעם לאַנד פון די אַבות,
וואָס ענגלאַנד האָט אונדז צוגעזאָגט אויף קאַטאָועס
און איצט ווערט זי אַ געפאַנגענע געפירט קיין ציפּערן?
סיי־ווי וועל איך שרייבן, — אפשר וועט זי פאַרט דערהערן?
איך וועל פרעגן אויף דער שוועסטער אויך,
וואָס איז אַוועק מיטן רויך
אין דער אוקראַינע,
אַ שוועסטער מיינע! —

דער מאַמעס בת־יחידה כאַנקע!
אוי האָט דאָס אַ וואַקאַנאַליעדיקע הוּליאַנקע
די רשעות זיך געמאַכט פון אונדזער בלוט!
געדאַרפט וואַלט זיך אין אַ בייטשנדיקער רוט
פאַרוואַנדלען איצט מיין ליד,
נאָר מיד בין איך, מיד, אַזוי מיד,
ווי עס איז איצט יעדער צעבראַכענער ייד
אומעטום, אומעטום, אומעטום.
אַזוי האָרט און קאַלט און שטום
קוקט איצט אויף מיר אַ וועלט פון שטיין, —
וואָס גייט איר אָן, דאָס געוויין
פון אַ מענטשלעך געמיט?
די וועלט איז גראַניט!

איז האָב זשע, מאַמע, נישט קיין פאַראיבל,
וואָס איבער דיר איז נישטאָ קיין שטיבל
מיט אַ בלעכן דעכל.
דו ביסט אינעם היכל

פון מיין וואָרט.
וואָלט איך געוואוסט דאָס אָרט,
וואו דיין קבר איז,
וואָלט איך געקומען באַשטויבן די פיס
פון מרחקים מיטן שטויב איבער דיר.
זע, זע, — עפעס אַן אויסטערלישער קאַליר
האַט זיך אַ שפּרייט געטאַן פון ערגעצוואו —
— אַ מאַמע, איז עס דו?
ווער דען איז עס אַזוי צעבלענדט און צעגליט
איבערן גראַניט?
איך וואָלט געשוואוירן — טריט!
איך וואָלט געשוואוירן — אַ קול
גייט אויף פונעם טאַל
און רעדט
אַזוי ווייך, ווי אַ גלעט,
און עס זאָגט אַזוי צו זאָגן:
— מען דאַרף איבערטראַגן,
וואָרים גאַט ברוך הוא ווייסט, וואָס ער טוט.
אַז אים איז ניחא געווען די רוט,
איז נישט שייך קיין טענות צו האַבן.
מי באש ומי במים און וועמען לעבעדיק באַגראַבן.
אויב אים, וואָס די הענט נישט געוואָשן,
איז ניחא געווען, אַז דייטש זאַל צעאַשן
דאָס לייב, דאָס געביין,
איז ניטע זשע וויין,
זון מיין ליבער,
טראַג איבער,
טראַג איבער,
און נעם אַן פאַר ליב.

ליב!

ליב!

ליב!

א מאמע, פארגיב!

זע, זע, עס ציטערט מיין ליפ,

מיין יעדער אבר,

ווען איך הער פון דיין קבר

די זעלבע הכנעה אין קול,

ווי אמאל,

און אמאל,

און אמאל!

ווער ניהא?

וואס ניהא?

א גאט פון רציחה?

ווען מיינע קינדערשע טריט

זענען אויפגעגאנגען, ווי צוויט,

אונטערן שוץ פון דיינע הענט

האט דיין הכנעה געבלענדט

אין מיינע אויגן,

ווי די זון אויף די סטויגן

אין פעלד.

אזוי פיל ליכט האט געקוועלט

פון דיינע לויטערע רייד,

זיי האבן רחמים געשפרייט,

און אויף מיין הארץ זיך געקריצט,

אבער איצט

איצט?

איצט?

איך קאָן נישט מער!
אַ גאַט מיט געווער?
אַ גאַט מיט אַ בייטש?
אַ גאַט מיט אַ דייטש?
אַ מאַמע, פאַרגיב,
איך נעם נישט פאַר ליב,
אַפילו נישט גאַט צוליב,
אַפילו נישט דיר צוליב, —
אַ קללה אויפן לעבן,
וואָס וועט דאָס פאַרגעבן?

דער אויסטערלישער קאַליר
האַט שטיל אַרום מיר
געציטערט, געציטערט.
מיין האַרץ האָט געוויטערט
און ווי זשאַר זיך צעגליט
צווישן ווענט פון גראַניט.

על חטא שחטאנו

על חטא שחטאנו, —
איך שטיי, ווי אן עני
ביים צעבראָכענעם טויער
פון אונדזער טרויער
און זוך נישט צו געפינען
קיין טרייסט אויף די רואינען.
פאַרסמט איז אין מיר דער באַגער.
אוי ווער־זשע, ווער
וועט אַנצינדן אַ קנויט
נאָך אונדזער טויט ?
ווער וועט בלייבן
צו פאַרשרייבן
דאָס זיין,
די פיין,
די שיין
פאַר די קומענדיקע דורות ?
פאַרלאַשענע מגורות,
ווי קיינמאַל נישט געברענט ?
ווי קיינמאַל נישט געבלענדט ?

על חטא שחטאנו, —
איך שטיי, ווי אן עני
אַנטקעגן דעם וואַרעם, וואָס קריכט פון דער נידער.
ער פאַלט אויף צוריק און הויבט זיך אויף ווידער.
וואָס טרייבט אים ? וואָס ציט אים ? וואָס וויל ער ?
זייט שטילער, זייט שטילער !
נישט פרעגט ביי דעם לעבן,
וואָס האָט עס צו געבן,

נאָר לעבט אייער חלק,
ווייל לעבן איז הייליק.

על חטא שחטאנו, —

איך שטיי, ווי אַן עני

פאַר מיינע אייגענע זינד.

עס טרעפט — מען איז בלינד,

און מען דערזעט נישט אַמאָל

דאָס חשכות פון טאָל.

עס טרעפט, — מען פאַרשפּילט זיך מיט קלאַנג פונעם אייגענעם קול

און נישט מיטן עיקר.

עס טרעפט, אַז אַ שטריקער

דערזעט דעם ציל

פון זיין שטריקן אינעם שפּיל

פון קאָלירן

און לאָזט זיך פאַרפירן.

שפעטער צאָלט ער דערפאַר.

וויי, וויי, — דער צער

אין אונדזערע געמיטער

איז איצט קאָסע אין האַנט פונעם שניטער

אויף חרובער וועלט.

אַ קראַ איז צעקראַקעט, — זי שעלט,

ווייל צערויבט איז דאָס פעלד

פון פאַדלע אָפּילו.

אַ ווינטל טוט תפילה

ביי צעלעכערטע שויבן.

אַ חלף אויף העלדזער פון טויבן

שטילע און ווייסע,

אַן איבערגעריסענע מעשה

אין דער מיטן.

אַ רייטער, וואָס איז נישט דערריטן.

און איך ?

איך מורמל צו זיך

און צאָפל און ציטער.

ווי אַ בוים אין געוויטער.

איך מורמל פון צווישן די ציין

צו זיך אליין :

— פה נקבר ! —

וואָס געווען איז נישט באַזיגבאַר

איז נקבר !

איז נקבר !

דער עבר

נישטאַ מער,

און וואָס איז געבליבן ?

דער ווינט האָט געטריבן,

צעטריבן,

פאַרטריבן,

און איך האָב געשריבן

מיט פען אויף פאַפיר.

אַז וויי איז צו מיר !

אַז וויי איז צו דיר !

אַז וויי איז אונדז אַלע !

גיי ווער איצט נתעלה,

אַז תירוזן

איז שרין !

על חטא שחטאנו, —

איך שטיי, ווי אַן עני

ביים עבר.

נישטאָ מער,
נישטאָ מער
דער עבר!
דער הוה
איז אוי וויי,
און וואָס מיטן עתיד?
מיין טאַטע, דער חסיד
אין זיין לויטערן גלויבן
פלעגט זען אויך די שכינה אויף פאַרקאָפּטשעטע שויבן.
זיין וואָרט איז געווען ווי דאָס וואָרקען פון טויבן, —
אוי טאַטע, פאַרוואָס האָבן די טכורן דערוואָרגן דעם גלויבן, —
די טויבן,
די ווייסע?
אַמאַל און אַמאַל איז געווען אַ מעשה
מיט טייבעלעך ווייסע,
און איצט?
זע, זע, ווי עס קריצט
זיך אויף דעם, וואָס געווען איז נישט באַזיגבאַר
דער פּה נקבר!

איך ווייס, אוי איך ווייס, אַז זינדיק איז דאָס וואָס איך זאָג!
דאָס וואָרט און געקלאָג,
דאָס וואָרט און געיאַמער
איז לאמור, —
אַזוי צו זאָגן:
— דאָס שטענדיקע קלאָגן
איז שפּיז פאַר דעם אייגענעם האַרצן,
איז פאַרבן מיט שוואַרצן אויף שוואַרצן,
איז שטיין פאַר די אייגענע וואונדיקע פּיס.

אוי טאָטע, איך ווייט, וואָס דאָס איז!
אַזוינס פאַרגליווערט די גלידער
און ציט צו דער נידער,
דאָך זיך איך,
דאָך קרייץ איך, —
עס קריצט זיך אַליין
אויף יעדן פאַרבלענעם שטיין:
— פה נקבר!
וואָס געווען איז נישט באַזיגבאַר
איז נקבר!
איז נקבר!

איז וואָס-זשע וועט זיין
מיט אונדזער פיין
און שיין
פאַר די קומענדיקע דורות?
פאַרלאַשענע מנורות,
ווי קיינמאַל נישט געברענט?
ווי קיינמאַל נישט געבלענדט?

על חטא שחטאנו, —
איך שטיי, ווי אַן עני
ביים אייגענעם טרויער.
ווי גוט, וואָס ביים צעבראַכענעם טויער
אויך דאָ איצט אַפילו
נישט טויט איז די תפילה.
הערט, הערט, ווי זי רעדט,
ווי זי בעט:
— נישטאַ מער
דער עבר?

דער הוה
איז אוי וויי?
נישט לייגט אינעם קבר
דעם געבליבענעם אבר, —
דעם עתיד!
מיין טאטע, דער חסיד
פלעגט זאָגן
אַזוי צו זאָגן:
— אַ מענטש וואָס צעשלאָגן
איז נאָך נישט דערשלאָגן.

דער ווינט האָט געבלאָזן,
צעבלאָזן,
פאַרבלאָזן.
איז דאָס וואָס איז איבערגעלאָזן
אויך חלק.
דאָס לעבן איז הייליק!
דאָס זיין איז קדושה!
מיר וועלן דאָס ביסל ירושה
פון בזיון און יסורים
פאַרוואַנדלען אין אַ נייעם טורעם.
מיר וועלן אויף פאַרבליבענעם שטיין
זיך איינעסן מיט נעגל און ציין, —
מיר וועלן אין ברוכוואַרג זיך רויען
און נאַכאַמאָל בויען און בויען
אויף אונדזערע רואינען,
דער עבר, דער הוה וועלן זיך מוזן אין עתיד געפינען!

זיך מוזן!

זיך מוזן!

זיך מוזן!

דער רזין דרזין

ווארט נאך אלץ ערגעצוואו

אויף אונדז מיט זיין שיינקייט און רו.

על חטא שחטאנו, —

איך זיך, ווי אן עני

מיט פען אויף פאפיר.

אז וואויל איז צו מיר!

אז וואויל איז צו דיר!

אז וואויל איז אונדז אלע,

וואס ווערן אויך איצט דא בתעלה.

נאך וואָס ? צו וואָס ?

וואָס טו איך דאָ ? וואָס אַזוינס האָט מיך אַהער געטריבן ?
איז טאַקע גאַרנישט אויף דער ערד פאַרבליבן
פאַר מיינע אומרואיקע טריט
ווי בלויז דער שווייגיקער גראַניט ?
זע, זע, פאַלאַצן לאַבירינטיש מאַדעלירטע,
און נישט באַשוועלטע און נישט באַטירטע,
אַזוי פיל ווענט אָן פענצטער און אָן שוויבן,
אַ וואַלד פון טורעמס און איבער זיי פון אויבן
אַ העלער, קילער, שווייגיק שטומער הימל,
ווי איבער אים וואַלט עמעצער געכאַפט אַ דרימל
נאָך שווערער אַרבעט מיט דלאַטע און מיט האַמער.
עס שלאַפט אַ וועלט אין שווייגנדיקן שטיינגעקלאַמער
פאַרכישופט פון קאַשמאַרנדיקער נישטדאַגעדאַכטקייט.
אַן אויפגעפראַלטקייט און דאָך אַ צוגעמאַכטקייט
אויף שלעסער און אויף ריגלען אייזערנע און שווערע.
בלויז דינער שטויב אויף רוקן פונעם ווינט אויף גאַסן לערע
זוכט שטום פון דעם אַרום זיך צו באַפרייען צו דעם דרויסן.
וואָס איז ער אין זיין זוכעניש און יאָגעניש איצט אויסן ?
מסתמא דער זעלביקער באַגער, ווי איצט ביי מיר, זיך באַפרייען !
אַזאַ באַגער אין מיר, אַז עס ווילט זיך מיר אַזש שרייען,
נאָר קול מיינס איז אין האַלדן, ווי אַפגענומען.
נאָך וואָס ? צו וואָס בין איך אַהער געקומען ?
איז דען אַן אָנגעצייכנטער געווען אַהער מיין וועג ?
אַט ליגט דאָך נישט קיין אויסגעפאַקטס דאָ מיין געפעק
און גרייט איז דאָס פאַר ווייטערדיקע וועגן.

ווער ווייסט וואס מיך דערווארט אויך דאָרט אַנטקעגן!
איך יאָג און טרייב זיך בלינד,
ווי אַט דאָס יאָגעניש פון שטויב אויף רוקן פונעם ווינט
איז זוכעניש דעם עפעס אַנדערש צו געפינען.
אַפט פיל איך זיך אין פלאַנטער, זוי אין אַ געוועב פון שפינען,
כאַטש נעם און פרעס די אייגענע געוועבן
צוזאַמען מיטן לעבן,
און מיינע אויגן קוקן, קוקן,
און מיינע אַקסלען צוקן, צוקן.

ליבשאפט

צוויי ווייסע וואַלקנדלעך איבער מיר פון אויבן, —
צוויי שטילע טויבן
אין דעם הימלבלוי
פליען און קרייזן אום זיך גלאַט אַזוי,
זיי גיסן זיך צונויף,
זיי לייזן זיך אויף, —
נישטאַ,
און באַלד שוין ווידער דאַ.
גרינגער ווערט די שעה
פון אַט דער ליבשאַפט איבער מיר.
אויך אַפילו דער גראַניט איז איצט אין ווייכערן קאַליר.
ליבשאַפט, ליבשאַפט, ביסט אַליץ נאָך דאַ אין מיר?
זאַג, אַ זאַג, אַ סימן גיב! —
ליב!
ליב!
ליב!
ליבשאַפט איז נאָך אַליץ אין מיר.
זע, זי זוכט אויף אַ האַרטן שטיין אַ טיר,
קלאַפט אויף שטיינערדיקן טויער,
זוכט אַן אויער,
אַ האַנט,
אַ שטיל וואַנט
פון היימישדיקער שטוב, —
זאַל זיין אַ סלופ,
אַבי זיך אַנצושפּאַרן.
דער צער פון אַלע צערן

וויינט איצט אין מיינע גלידער
אויף אומגעקומענע שוועסטער און ברידער.
ער וואָרפט מיך צו דער נידער, —
אין טיפעניש פון גריבער.
ליבשאַפט, ליבשאַפט, לאָז נישט איבער,
גאַרנישט איז אין מיר
אַן דיר!

באָהעפּטקייט

אַן אומזיניקע באשאפונג.
פאַרגאַפונג,
געפלעפּטקייט.
איך בין אין באָהעפּטקייט
מיט אַ גרויסן סוד.
איך בין אינעם טראַט
פון אַן אומהיימלעכן גאַט.
ווער איז ער ? וואָס ברענגט ער אין זיך מיט ?
אַ גאַט פון גראַניט
אַנגעדוּדלעט, ווי אַ גולם,
און זע, אויך ער פאַרמאַגט אַן עולם,
וואָס פאַלט פאַר אים אין שטויב
און זינגט צו אים אַ לויב.
אַ לויב צו וועמען ? און צו וואָס ?
צום אומזיניקן ווינטל-בלאַז
אויף שווייגיקן גראַניט ?
איך בין אַ ייד !
אַ ייד !
אַ זון פון יענעם פאַלק, וואָס האָט זיין שייער
פאַרברענט אין פלאַם פון סיני-פייער
און דערביי צום אַש זיין קאַפּ געבויגן.
די צייט האָט אונדזער בלוט געזויגן
און דאָס פאַרוואַנדלט אין אויל פאַר שיינענדיקע מנורות
פאַר אַלע דורות.

מיר זענען אומעטום דער ערשטער קרבן,
ווייל אונדזער גאט איז קיינמאל נישט געשטאָרבן.
און כאָטש ער איז די רוט,
וואָס קאָטעוועט ביז בלוט,
איז ער אונדז טייער.
מיר טראָגן אים דורך פלאַם און פייער,
דורך גאַז און דורך רויכן
צו נייע הויכן
אין אונדזער וואַנדערן. —
מיר בייטן אים נישט אויף קיין אַנדערן!

מיט וועמען די באַהעפטקייט ?
פאַר וועמען די געפּלעפטקייט ?

מענטש

אויב נישט דער אַלטער גאַט,
איז נייער מענטש, —
איך הער זיין טראַט
און בענטש.

ער קומט, ער קומט, איך הער
דעם עכאַ פון זיין גאַנג, —
ער טראַגט, ער ברענגט אַהער
אונדז ניי געזאַנג.

אַ גאַט פון שוויגיגן גראַניט
צעשטויסן האָבן מיר שוין לאַנג,
און אונדזערער איז גלי צעגליט
פון שטורעם און געדראַנג.

און אונדזערער — אַ מענטש, וואָס איז,
ווי געטלעכקייט אין ברויז, —
כאַטש קייט אויף זיינע הענט און פיס,
איז ער צעשפאַנט פאַראויס.

פאַראויס, פאַראויס, עקשנותדיק
דורך יעדער צאַם און וואַנט, —
די לופט פאַר אים אַ בריק,
דער קאַסמאַס איז זיין לאַנד.

דער טויער ווערט צעפראַלט,
דער שלייער אָפגעווישט, —
פאַרבאָרגנס ווערט צעשטראַלט
און איז קיין סוד שוין נישט.

און שיין איז ער דאך אויך,
כאטש שוין קיין סוד נישט מער,
ווי פייער אן א רויך,
ווי קינדס א טרער.

און נישט ער בריט און נישט ער פרירט,
א מילדער זיין באַריר, —
די אייביקייט שפאַצירט,
און דו מיט איר.

די אייביקייט האָט צייט,
און דו אַזוי ווי זי, —
די נאַענטקייט איז ווייט,
די ווייט דאָ הי.

עס ווענט זיך, וואָס מען דאַרף,
עס ווענט זיך, וואָס מען וויל, —
דאָס לעבן שפילט, ווי האַרף,
און שפיל אליין איז ציל.

צו אַט אַזוינס דערגיין
וועט נישט קיין אויסגעטראַכטער גאַט,
נאָר מענטש, — דער מענטש אליין,
וואָס גראַבט זיך אינעם סוד.

דער גרויסער סוד,
וואָס איז נאָך נישט אַנטפלעקט,
דער סוד פון דעם אחד,
וואָס איז פאַרדעקט, —

וועט סוף כל סוף
פארוואנדלען זיך אין וואַר,
און פונעם אַלעף ביזן תאָוו
וועט ווערן קלאַר.

די קלאַרקייט פון קרישטאָל
אין מעשה פון דער וועלט,
און רעדן רעדט זי אויף אַ קול,
וואָס איז צעהעלט.

דאָס רעדן איז געזאָנג
און יעדעס וואָרט — אַ ליד, —
דער גאַנג צוליבן גאַנג,
ווייל גייענדיקע זענען טריט.

אַ חלום אָט אַזאַ, —
וואָס האָט ער פאַר אַ ווערט?
זייט שטילער, שטילער שאַ, —
דעם חלום נישט צעשטערט.

עס איז אַ חלום פון אַ גאַט,
וואָס איז אַ מענטש, —
איך הער זיין טראַט
און בענטש.

נקמה

זעט אויס, אָז די וואָר
פון אונדזער דור
איז פאַרמשפּט צו מלחמה.
נישט איינצושטילן איז די נקמה
אין אונדזער בלוט
צו דער רוט.
וואָס איז נאָך אַלץ נישט צעבראַכן.
נישטאַ אַזעלכע יאָכן,
וואָס זאָלן אונדז צאַמען.
מיר זיינען דאָס אַש פון אַלע פּלאַמען
צעשאַטן איבער ימ'ען
און וויפל די כּוואַליעס זאָלן אונדז נישט שלינגען,
גייען מיר אויף און מיר זינגען
דאָס ליד פון מלחמה,
דאָס ליד פון נקמה.
מיר זיינען דער פאַרבליבענער ציטער
פון אַ מוראדיק געוויטער
מיט רציחהדיקע ריטער
אויף אונדזערע ביינער.
סאַראַ קנאה אין אונדז צו די שטיינער,
וואָס פילן נישט אין זיך די ירושה
פון בוששה
און בזיון.
סאַראַ נסיון
צו זיין איצט אַ לעבעדיק-געבליבענער.
זע, זע, אָן אומגעטריבענער

ביים „גרענד-קעניאן“

פון ברויזיקער גקמה,
בין איך אין מלחמה
מיט אייגענעם שאַטן.
דאָס בלוט פון זכריה הנביא האָט געזאָטן,
איצט זידט דאָס בלוט פון זעקס מיליאָן, —
איז וואָס זאָל איך טאָן?

א קול

שטיל.

שטילער נאך פון שטיל.

גארנישט וויל ?

גארנישט דארף ?

א הארף

און נישט קיין פינגער איבער איר,

וואס זאלן איבער סטרונעס טאן א פיר, —

בענקען גארנישט אט די סטרונעס נאך א האנט ?

א וואונדער־שיין קאליריק לאנד

געמאלן אויף א וואנט,

וואס שווייגט,

הער, הער, די שטילקייט שטייגט, —

אויך שטילקייט איז א קול !

עס שרייט דער שווייגנדיקער טאל

צום שטומען שפיץ פון בארג דארט אין דער הויך.

א וואלקן, ווי צונויפגעפרעסטער רויך

צווישן וואלקנס ווייסע, —

דאס איז די מעשה

פון אונדזער וועלט, —

צעוואַלקנט און צעהעלט !

איז וואס־זשע וויל דאס שווייגנדיקע קול

פון שטומען טאל ?

איז דאס די בענקשפאט פון דער נידער צו דער הויך ?

דער שפיץ פון בארג איז דארט, נו וויל דער טאל דאס אויך !

וואס איז ער ערגער פונעם בארג ?

ווי קארג,

עס איז אויך די קרעאטור

ב י י ם „ ג ר ע נ ד - ק ע נ י א ן ”

פון דער נאָטור
אין גלייכקייט אויף דער וועלט!
דאָ צעהעלט,
און דאָרטן שאַטנדיק,
נישט אַנצוטאָפּן גאַרנישט מיטן בליק.
עס שרייט דאָס קול
פון טאַל,
עס שרייט אויף קולי־קולות צו דעם גאַנצן אַרום,
און אַזאַ מוראדיק געברום
פון עמעצן, וואָס איז אַ לעבעדיקער באַגראָבן אין אַ קבר
און דאָס געשריי נעמט דורך דיר יעדן אבר.

פאַרריגלטקייט

פאַרריגלטקייט,
פאַרזיגלטקייט,
כאַטש נישט קיין ריגל
און נישט קיין זיגל
איז אויפצוכאַפן מיטן אויג.
די לופט אָן אויסגעוואַשענע אין לויג
פון פאַרפומירטן זייף
פאַרצויגן האָט אַ שלאָף
אויף יעדער רעגונג
און באַוועגונג,
אַלץ, אַלץ איז אָפגעשטעלט.
פאַרזונקען אין אַ וועלט
פון טיפן שווייגן.
די טורעמס, ווי די שטייגן
און מיינע אויגן זוכן אום די גראַטעס,
איך טראַכט, אַז גאַרנישט גלאַט איז
אַט דאָס, וואָס אַרום מיר.
איך זוך אַ טיר
צו די געפאַנגענע,
און אפשר לאַנג שוין אויסגעגאַנגענע
דורך רשעותדיקע הענט,
נאָר אַזאָ שטומעניש אויף אַלע ווענט,
אַז איך אַליין פאַרשטומט אויך ווער.
אַן אַנגעשטרענגטס איז מיין געהער
צו אַט דער שטומעניש.
עס דאַכט זיך, אַז אַפקומעניש

איז אַט דאָס אַלץ פאַר עפעס גרויסע זינד.
אַ בלעזלדיקער ווינט
טוט דאָ און דאָרט אַ הויב
אַביסל שטויב,
און טראַגט דאָס שטיל פאַנאַנדער
איז אומזיניקן וואַנדער, —
וואוהין ?
אַהין ! אַהין !
צו וואָס ?
צי וויסט עס דען דאָס ווינטבלאַז ?
צו וועמען ?
אַ וואַלקן אין דער הויך, ווי אַ זקן מיט שווערע ברעמען
ציט זיך שווייגנדיק צום פנים פון פרימאַרגן, —
אויך ער האַלט טיף אין זיך דעם סוד פאַרבאַרגן
פון די פאַרריגלטע,
פון די פאַרזיגלטע.

כדי צו קוקן און צו זען ?

ווי לאנג שוין, אז איך זיך דאָ אַט אַזוי ?
געבראַכט האָט מיך אַהער דער מאַרגנרוי
דורך חושך און צעווילדעטן קאַשמאַר.
זעט אויס, אַז מען קאָן נישט פונעם צער
זיך אויפהויבן און אַנטלויפן.
עס איז דיר נישט גענוג אַ באַנבילעט צו קויפן
און זיך אַ לאַז טאַן איבער שטרעקעס.
צי ווייס איך נישט, אַז מיט שטיינער און מיט טשוועקעס
איז דער פאַראַוים אויף יעדן וועג ?
נישט איינמאַל וועט די זעג
צעזעגן
בנינים אויף די וועגן,
וואָס בויען וועלן מיינע הענט,
און דאָך איז גוט צו לייגן נייעם פונדאַמענט
און הויבן איבער אים טורעמס צו דעם הימל.
עס איז, ווי אַלעף בית און גימל,
וואָס פירן צו דעם תאָוו,
נאָר אויך דער תאָוו איז נישט דער סוף, —
ער איז אַן אַפּשטעל בלויז פון עפעס, וואָס איז אין מיטן.
זע, זע, וואָס אַפּגעשניטן
פאַרוואַנדלט זיך אין נייער זריעה פאַר דער ערד.
נישטאַ אַזוינס, וואָס איז פאַרצערט
און בלייבט נישט.
דער ווינט פאַרטרייבט נישט, —
ער איז נישט מער, ווי ווילן
זיך אומצושפילן.
סאַראַ קעניגרייך

ביים „גרענד-קעניאן“

די זעמדעלעך פון קאלאראדאָ-טייד
האַבן דאָ פאַרוייט
און אויסגעשפרייט. —
צו וואָס ? צו ווען ?
כדי צו קומען און צו זען ?
כדי צו קוקן און צו קוקן ?
און מיט די אַקסלען צוקן ?

העי, קינדער!

דער טורעמשפיץ פורפלט זיך און גליט.

וואָס טוט אַ ייד

אין אָט דער שעה

אָט דאָ?

גאַרנישט, גאַרנישט טוט ער.

זון האָט אויפגעמאַכט די אויגן מיט דער צאַרטקייט פון אַ מוטער

צו אירע קינדער אויפן בעט.

איז גוט אַזוי אונטער איר אויגנגלעט.

באַלד, באַלד וועט זי אָנהויבן פרישטיק קאַכן.

נאָר זע, — די קינדער זענען זיך צעקראַכן

און קיינער איז אַרום איר נישט געבליבן.

וועלכער ווינט האָט זיי צעטריבן?

און אויף וועלכע וועגן?

זע, זע, קיינער קומט דער מאַמען נישט אַנטקעגן

אַ גוט-מאַרגן זאַגן.

כדאי געווען דאָס טראַגן,

געבערן,

דערנערן

און בלייבן אַליין

ווי אַ שטיין.

— העי, קינדער, קערט זיך אום אַהיים צוריק!

עס וואַרט אויף אייך דער מאַמעס בענקענדיקער בליק, —

דער אַנבייסן אירער פון טייגלעך מיט פאַסאָליעס.

סאַראַ ליבע הענט, כאַטש פינגער מיט מאַזאָליעס!

דער טורעם שפיץ

טוט זיך אַ צעבלייזן

און גיסט זיך איבער איצט אין וויאָלעט. —
פאַרוואָס איז דאָ מיין האַרץ אַזוי צערעדט ?
אַבי איך האָב געמיינט, אַז שווייגיקער גראַניט
וועט אָנפילן מיט שווייגן מיין געמיט,
וועט איינשטילן דעם שטורעם, דאָס געוויטער, —
איך שטיי און ציטער,
ווי מאַסט אויף זינקענדיקער שיף.
דער אָפּגרונט לעבן מיר איז אַזוי טונקל, אַזוי טיף, —
עס גרייכט צו אים דאָך נישט דער טורעמשפיץ צעגליטער,
און איך ? — איך שטיי און איך ציטער.

ד י ד י י ט ש ן

דער מאַרגנרוי איז אומבאַמערקט פאַרשוואונדן.
 דאָס ליכט פון טאָג האָט זיך צעצונדן.
 און זיך צעקאַפּעט מיט טריפּנדיקע טראָפּנס,
 ווי פון די געלע וואַקסן-ליכט צוקאַפּנס
 אַרונס אָנגעפילט מיט טויטע.
 טורעמס אַרום מיר, — פּאַלאַצן נישט דערבויטע,
 ווי קרישלענדיקע שטיין-מצבות איבער מאַסן-קברים.
 אַ בייזער גאָט האָט שווער אַראָפּגעלאָזט זיין אַרעם
 און לאַנג האָט געדויערט ביז ער האָט געשטילט זיין צאָרן.
 זע, זע, וואָס דאָ איז געוואָרן
 פאַר שווערע זינד באַאָנגענע.
 עס ציטערט נאָך אין לופט דער לעצטער צאַפל פון געהאַנגענע,
 פון אַטעמדיקע בריסטן דורכגעשטאַכענע,
 פון קינדער-גלידערלעך צעבראַכענע
 אויף האַרטע שטיינערדיקע ווענט.
 פון מענטשן אין די גאַז-אויונס פאַרברענט.
 פון טויט-דערשלאָגענע אונטער קנאַלנדיקע בייטשן, —
 אַ גאָט, צי האָבן נישט געלעבט אָט דאָ די דייטשן?
 יאָ, יאָ, נישט אַנדערש, ווער דען אויב נישט די שענדער
 פון גאָט און מענטש אין אַלע לענדער?
 איז זיי געבענטשט, אַ גרויזאַמע האַנט פון שטראַף,
 וואָס האָט געבראַכט אויף זיי אַזאַ מין סוף
 און זיי פאַרוואַנדלט אין פאַרגליווערונג.
 אַ ווייטיק איז נאָר אויף דער שימערונג
 פון ביסל ליכט אין אָט דעם ים פון שאַטן.

ווען איך וואלט גאט געווען, וואלט איך פארבאטן
דער זון, לבנה און אלע שטערן
די שאטנס דא מיט ליכטיקייט צו נערן.

ווען איך וואלט גאט געווען? א גאט? איך?
א ציטער נעמט מיך דורך און ברענגט מיך גיך צו זיך,
און אזא פיין הויבט אן זיך איבער מיר צו בייטשן
הלמאי איך האב די שאטנס דא פארגליכן צו די דייטשן!

צו טריט, וואָס זענען נישט דערגאַנגען

מיין ליד
צו טריט,
וואָס זענען געגאַנגען
און נישט דערגאַנגען.
אַט שטיי איך איצט געפאַנגען
פון אַ מעשה
אַזאָ ווייסע,
וואָס איז געבליבן
נישט דערשריבן, —
זיך אָפּגעשטעלט אין מיטן.
אין דעם נאַכמיטיק, דעם צעגליטן
וויינען אַטראַפירטע פינגער,
אַ קול פון אַ פאַרשטומטן זינגער,
טויטע הענט פון פאַרזייער,
גליווערדיקע טריט פון גייער.
זע, זע, ווי אויסגעצערט
עס איז די ערד!
זי איז אַ לערע, הענגענדיקע בריק,
אַ לערע וויג
אויף ווייכע, דורכגעפּוילטע שטריק,
וואָס ציטערן
און וויטערן.
אַ רגע דאַכט זיך, — אַלץ איז אויס.

דער קאָסמאָס אין געברויז,
צעפאלט אויף שטיקער.
דער גאַנצער עיקר
פאלט פאַנאַנדער,
און יעדער שטיק אין וואַנדער
אין קאָכעדיקן רוים.
זע, זע, איך בין אַביסל שוים
פון עפעס, וואָס האָט ערשט געזאָטן,
אַן עכאַ פון אַן עפעס, וואָס האָט ערשט געטראָטן,
אַ ווידערקלאַנג
פון אַ גרויס געזאָנג,
וואָס איז פאַרשטומט
און דאָך אַזוי צעברומט, —
דאָס ברומט אין מיר אַזוי דאָס ליד
צו יענע טריט,
וואָס זענען געגאַנגען
און נישט דערגאַנגען.

זעט אויס

זעט אויס, אז ווער עס זוכט אַוועק צו גיין
פון זיך אליין, —
פון אייגענעם געמיט,
דערגייט מיט זיינע טריט
סיי-ווי צוריק צו זיך.
אַ שטיקל מענטשנס איד,
און זע, ווי רייך און פול!
וואָס איז די שיינקייט דען,
אויב נישט סטימול
נאָך שענערס צו דערזען?

צי וויסט דער שטיין,
צי מיאוס, צי שייך
ער איז?
וועמענס האַרץ טוט זיך אַ ריס
פאַראַויס
אין ברויז
צו עפעס, וואָס איז גרויס? —
עס איז דעם מענטשנס בלוין!

ווער זינגט עס איצט אַ ליד
דערהויבן און צעגליט, —
פאַרגליווערטער גראַניט?
אַ ניין!
דער שטיין,
דער האַרטער
איז גולם אַ פאַרשטאַרטער, —

ב י י ם „ ג ר ע נ ד - ק ע נ י א ן ”

דער זינגער, דאָס בין איך!
אַ מענטש טוט אויס די שיד
דערהויבן און צעגליט,
און טרעט מיט שטילע טריט
פאַר יעדער זאַך באַזונדער,
וואָס קוקט אים אויס, ווי וואונדער,
און טראַכט גאַרנישט, ווי ניי
און שיין
ער איז דערביי
אַליין.

זינג, מיין האַרץ!

זינג, זינג מיין האַרץ
אַזוי, אַזוי אַזוי!
וואָס שוואַרץ
וועט ווערן בלוי,
וואָס שווער
וועט ווערן גרינג.
זע, זע, ווי לער
עס איז דער מיט פון רינג!
קום, קום און פיל אים צן
מיט דיין געזאַנג,
מיט פלאַטערדיקער פאַן,
מיט גאַנג.

זינג, זינג מיין האַרץ
אַזוי, אַזוי, אַזוי!
דאָס שוואַרץ
וועט ווערן בלוי,
וועט ווערן העל.
די מיל
וועט מאַלן מעל
און שטיל
וועט וואַסערפאַל
זיך ציען פונעם באַרג.
זע, זע, אַ שטראַל! —
נישט קאַרג
איז ער מיט גלי, —

ביים „גרענד־קעניאן“

וואָס איז געווען נישט הי
קומט אָן, קומט אָן
און איז צעגליט.
אַ פּלאַטער פּון אַ פּאַן,
אַ ליד, —
זע, זע, ווי העל
עס ווערט די שוועל,
די טיר,
פאַר דיר,
פאַר מיר!

דער מאן מיט דעם געקארבטן שטערן

— דאָס איז די קרעאַטור
פון דער נאַטור! —
לאַזט פּלוצלונג זיך אַ קול דערהערן.
אַ מאַן מיט אַ געקאַרבטן שטערן
און לאַקן, ווי פאַרוואַנעט גראָז,
פאַריכט די ברילן אויף דער נאַז
און רעדט, דערציילט, דערקלערט
די וואונדער אויף דער ערד, —
די וואונדער פונעם דומם.
דער עולם הערט און איז נשתומם, —
ער הערט אין נייגעריקן פיבער
און חזרט איבער:
— דאָס איז די קרעאַטור
פון דער נאַטור.

נאָר ווען דער מאַן מיט דעם געקאַרבטן שטערן
הויבט אָן דערקלערן
דעם קאַלאַראַדאָ טייך,
וואָס איז אַ קעניגרייך
פון זעמדעלעך-סקולפּטאָרן,
צעבייזערט זיך אַ גלחל מיט צאָרן
און הויבט אָן איריטירט צו שטערן:
— קומט, קומט, מען טאָר אַזוינס נישט הערן! —
צעברומט ער זיך און צלמט זיך מיט פרומקייט.
אַ שווערע און פאַרשטאַרטע שטומקייט
פאַרשטאַפט דאָס מויל פון דעם דערקלערער.
דאָס אַרט הויבט אָן צו ווערן לערער.

און באַלד איז שוין נישטאָ קיינער. דאָרט אים אויסצוהערן.
דער מאַן מיט דעם געקאַרבטן שטערן
און לאַקן, ווי פאַרוויאַנעט גראָז,
דריקט נערוועזער די ברילן צו דער נאַז,
און מיט די בליקן ווייט פאַרקוקטע,
און מיט די אַקסל שטום צעצוקטע,
צעברומט ער הויך זיך אויפן קול,
און דאַכטן דאַכט זיך, אָז עס ברומט דער גאַנצער טאַל:
— איך בין די קרעאַטור
פון דער נאַטור!

און שטיל און שאַ

געדאַנק אין שטיין, —
אַ שטיינערנער געדאַנק!
אַזוינער וועט נישט גיין
פאַר דיר קיין גאַנג!

אַזוינער שטייט
און קוקט דין אָן, —
אַ וועלט פאַרגייט,
וואָס גייט אים אָן?

אַ וועלט פאַרגייט,
נאָר ער איז דאָ, —
די אייביקייט
פאַר אים אַ שעה.

ער איז צעבלענדט
פון אייגענעם באַזיך, —
דער פונדאַמענט
און העכסטער שפיץ.

אַט שטיי איך דאָ
און קוק זיך צו, —
וואָס מיינט אַ שעה
דען אין זיין רו?

און איך וואָס מײן ?
אַ שטויב צעווייט,
און ער איז שטיין,
איז אייביקײט.

די אייביקײט ? —
דאָס איז אַ גאָט אַזאַ,
וואָס זעט, פאַרשטייט
און שטיל און שאַ.

געדאַנק אין שטיין,
אַ שטיינערנער געדאַנק, —
נישט קיין געוויין,
נישט קיין געזאַנג.

דערהויבענע מינוטן

וואונדערלעכע און דערהויבענע מינוטן!
זאל זיך אויסלאזן צום גוטן
דאס צעברויזטקייט אין די בלוטן,
דאס צעבלענדטקייט אין די אויגן.
דאכט זיך נישט געשטויגן,
נישט געפלויגן,
דאך ביסטו דערהויבן
און דיר ווילט זיך גלויבן
אין נישט געשטויגענעם,
אין נישט געפלויענעם.

ביים „גרענד־קעניאָן“

וואונדער

מענטשן אויף דער ערד, דער רונדער
ציען זיך צו וואונדער,
שעבעוואונדער,
כאַטש יעדערער באַזונדער
אויף דער ערד, דער רונדער
איז אַליין אַ וואונדער,
שעבעוואונדער.

ב ל י מ ל ע ך

בלימלעך אין שפאלטן פון שטיינער
בליען פאר די אויגן, ווי להכעיס.
אז פארזעצט האט זיי נישט קיינער,
האט מען נישט פון זיי קיין נחת.

נחת נישט, נאר צו קוקן א מחיה.
קינדער און א וואַכיק אויג זיי צו דערציען,
און א מאמען א געטרייע,
וואַקסן דאך און בליען.

בלימלעך צווישן שטיינער, — זיי דערמאָנען,
ברענגען אַלטע בילדער אין זכרון, —
רויטע, בלוט-באַפּלעקטע פּאַנען
אונטער שווערע טריט מיט שפּאַרן.

אויפגעברויזטער שטורעם אָנגעלאָפּן
און געוואָרפּן זיך מיט צאַרן, —
ווען האָט דאָס געטראָפּן?
נעכטן ? אייערנעכטן ? צי פּאַראַיאַרן ?

נעכטן, אייערנעכטן און פּאַראַיאַרן
און נאָך איצט אויך דאָ און דאָרטן, —
ווער עס האָט אַ פּערד און שפּאַרן
וואַלגערט אונדזער גאַרטן.

בלימלעך צווישן שטיינער, — זיי דערמאָנען
קינדער יידישע פון טריסק און ראַכמעסטריווקע.
ענגלאַנד שיסט אויף זיי פון ביקסן און קאַנאַנען,
און זיי זינגען די התקוה.

לענין

גרענד־קעניאָן, —

עס טויכט אין מוח אויף דער נאָמען לענין.
ווי קומט אינמיטן דרינען
אַט דער נאָמען מיר אין זיגען?
צוליבן גראַם מסתמא.
אַט שטייט פאַר מיר מיין מאַמע,
אויך צוליבן גראַם מסתמא.
ווי ליב זי איז אין איר שבתדיקן קלייד
מיט דער בראַש און זילבער־קייט
און מיט דעם קרבן־מנחה־סידור.
אַט זע איך אויך די ברידער
און די שוועסטער מיינע,
וואָס רוצחים האָבן אומגעבראַכט אין דער אוקראַינע.

דער גראַם,

ווען אַפילו סתם,

ווערט אַפט פאַרוואַנדלט אין אַ פלאַם,

וואָס באַקט פאַר דיר אַ פרישע בולקע.

און אַז מען רויכערט נאָך דערביי אַ לולקע,

וואָס שלענגלט אין דער הויך

פון זיך מיט דינעם ווייכן רויך,

דערזעט מען אַפט פאַר זיך אַזוינע אויסטערלישע בילדער,

כאַטש נעם און שילדער,

נאָר ווער וועט דען דיך גלויבן, אַז דו זעסט פאַר דינע אויגן שטיין

איצט זיך אַליין?

זיך? ניין! ניין!

נישט איצטיקער, נישט נעכטיקער און נישט פאַראַיאַריקער. —

זע, זע, — א יינגל, א בלאַנד־האַריקער
מיט פאהלעך פאַרשייטע
שטייט שטיל און כישופט אויס פון האַריזאָנטן ווייטע
אַזאָ אויסטערלישע קעניגרייך.
ער איז, ווי זעמדעלע אין קאַלאַראַדאָ־טייך,
וואָס שניצט,
און קריצט
און מאַדעלירט
און פירט
צו אַט אַזאָ מין קעניאַן.
אַזוי איז אויך געווען דאָך לענין,
וואָס האָט אַ קרייץ געטאַן דאָס לעבן אויף דער ערד
און טיף אין דעם צעיערט
אַ ניי געוויקס, וואָס בליט.
זע, זע, ווי העל עס איז די זון צעגליט
אויף דעם גראַניט
פון קעניאַן.
וולאַדימיר איליטש לענין
אין מיין זינען, —
אַפנים, אַז נישטאַ איז גאָר קיין מיטן דרינען
אין דעם מענטשנס מוח.
עס איז דער כוח,
פון גיין,
דערגיין
דורך שטיין
און דורך גראַניט, —
ווי שיינ עס האָט די זון זיך דאָ צעגליט!

אַלץ איז הייליק

שטייסט אָט דאָ און זעסט דעם דאָרטן,
און דער דאָרטן קוקט אָהער, —
וועלט איז אַ קאַלירנדיקער גאָרטן,
גאַרנישט איז אין איר דאָך לער.

אַנגעפילט מיט וואונדערלעכן וואונדער
איז דאָך אונדזער גאַנצע ערד, —
גאַרנישט, גאַרנישט איז באַזונדער,
איינס צום אַנדערן געהערט.

אויך דער גאַרנישט איז אַן עפעס,
אויג איז נאָך נישט צוגעוואוינט.
זעסט אַ בלויוועלע, פאַרקלעפּ עס,
פרעג ביי זיך נישט צי עס לוינט.

יא, עס לוינט, עס לוינט, אַוודאי,
טואונג איז פאַר זיך אַליין אַ שכר.
וועגן זענען נישט קיין גראַדע,
אויך די פרייד איז פול מיט צער.

אויסגעמישטע זענען ביידע,
איינס דאָס אַנדערע דערגאַנצט, —
יחיד רעדט מיט קול פון עדה,
עדה אינעם קול פון יחיד איז צעגלאַנצט.

וואָס אַשטייגער קאָן איד האָבן
פונעם שווייגיקן גראַניט ?
הער, עס ווערן אויסגעגראָבן
אוצרות פול פון מיין געמיט.

אויך גראַניט איז אַ צערעדטער,
הער, ער רעדט דורך מיין געמיט!
קאַלטער, שוויגיקער, דאָך בעט ער
איצט ביי מיר אַ ליד.

דורך מיין ליד זינגט איצט זיין שווייגן,
איז דאָס מער דאָך שוין קיין שווייגן נישט.
ווי די שפיצן־טורעמס צו דעם הימל, שטייגן
מיינע ווערטער איצט דערפרישט.

אינעם קאָסמאָס בין איך חלק,
איך אין אים און ער אין מיר, —
אַלץ איז הייליק, הייליק, הייליק,
הייליקייט אין מיר, אין דיר!

גיי זאָג זיך אָפּ פֿון אים

גיי זאָג זיך אָפּ פֿון אים, אַז נישטאַ איז קיין באַהעלטעניש.
נישטאַ גאַר אַזאַ פעדערוויש
וואָס זאָל דיך אָפווישן פֿון זיין בליק.
נאָ איז דאָך אַלץ, —
דאָס אומגליק און דאָס גליק,
דאָס ברויט, דאָס זאַלץ,
די זון וואָס גליט,
דער גאַנג פֿון טריט.
אַט איז ער איצט דער שווייגיקער גראַניט,
וואָס האַלט מיך אין זיין קלעם.
און איז ער דען נישט אויך דער סאַמעך-מעם,
וואָס שושקעט אין מיין אויער
די אייביקייט פֿון טרויער
אין דעם פֿראַסטיקן געדאַנק
פֿון אונטערגאַנג?
וואָס איז דען דער באַגריף
פֿון הויך און טיף,
פֿון לענג און ברייט,
פֿון צער און פֿרייד,
פֿון נאַענט און פֿון ווייט,
פֿון צייט, —
אויב נישט דער סוד
פֿון דעם אחד?
ער איז די קשיא און דער תירוק,
די ווידערשפעניקייט, דער דרך-אַרץ,
דער אומרו און די רו.

דער דאָ, דער ערגעצוואו,
און וואָס איז ער דען נישט?
אַ בלאָט פאַרמישט,
די צווייטע אויפגעמישט,
און ער — אי דאָרט, אי דאָ.
נישטאַ,
נישטאַ,
נישטאַ
איז קיין באַהעלטעניש פאַר אים!
ער איז דער גרים
אויף אייגענעם געשטאַלט. —
אַט איז ער אַלט
מיט כריפ אין קול,
ווי פון אַ טאַל,
וואָס וויגט זיך, ווי אַ וויג
אויף דורכגעפּוילטע שטריק,
און אַט איז ער דער מילדסטער בליק
פון קינד אין וויג,
וואָס בליט,
ווי צוויט
אויף בוים.
ער איז דער טרוים
און אויך די וואָר,
דער פאַרער און די פאַר,
דער גיער און דער ציל,
דער שפּילער און די שפּיל,
דער טאַשער און די קאַרט.
צי איז ער נישט דאָס וואָרט,
וואָס רייסט זיך איצט פון מיר

אויף אַט דעם שטיקל ווייס פאפיר ?
ער איז!
ער איז!
ער איז!
ער איז דער שאַרפער ביס,
וואָס בייסט איצט מיט די ציין
זיך איין אין מיין געביין.
אַפילו דאָס געוויין,
וואָס נעצט איצט מיין געמיט
און טריפט איצט פון מיין ליד
איז אויך נישט מיינס.
זיינס!
נאָר זיינס!
אַלץ איז זיינס!
דו און ער, איך און זי, —
אַלץ איז אַפשיין פון זיין אויסטערלישן גלי.

אָזוינע זעענדיקע זענען איצט מיינע אויגן

אָזוינע זעענדיקע זענען איצט מיינע אויגן.
וואָס געפּלויגן,
נישט געפּלויגן,
וואָס געשטויגן,
נישט געשטויגן,
וואָס געטראָפּן,
נישט געטראָפּן, —
אַלץ, אַלץ זע איך איצט אַזוי קלאַר.
וואָס איז וואָר ?
וואָס איז חלום ?
ביידע לעבן בשלום
איצט אין מיר.
צי בין איך נישט אַליין די טיר,
וואָס איך האָב אומגעזוכט ביז איצט אין גאַנג ?
צי איז נישט דאָס געזאַנג
און דאָס געוויין
אין מיר אַליין ?
איך בין די דאָאיקייט
און די נישטאַאיקייט.

קאַלירנדיקע פּאַווע פּליט
און ציט, —
פון וואָנען ?

און וואוהין ?
פון דאָנען
צום אַהין,
און באַלד שוין אויף צוריק.
דער אומגליק איז אין גליק,
און גליק פון אומגליק איז נישט אַפּצוטיילן.
אַ וויפל פרייד איז אין אַ וואונד, יואָס האַלט זיך אין פאַרהיילן,
און וויפל צער איז אין דער שרעק דאָס ביסל גליק נישט צו פאַרלירן.
דער גאַנצער קאָסמאָס איז אַ וואונד נישט אַנצורירן,
און דאָך איז די קאַלירנדיקע פּאַווע אַלץ נאָך נישט פאַרפּלויגן, —
אַזינע זעענדיקע זענען איצט דאָ מיינע אויגן !

דער גלי אויף גראַניט

אַזאַ שעמערינדיקער גלי איז צעגליט
אויף דעם שווייגנדיקן גראַניט.
אַ גלי מיט טריט,
וואָס רייסן זיך פאַראויס.
אַ גלי אין געברויז
זיך אויפצוהויבן אין די הויכן,
כדי דורכצעגליען זיך דורך די רויכן,
וואָס גייען אויף פון אונדזערע רואינען.
ווער זיינען די שפינער, וואָס שפינען
די פעדעס אין די געוועבן פון אַט דעם גלי ?
זיי זענען די,
וואָס טרייבן דיך
און מיך
צו גיין
אַפילו איבער אַנגעגליטן שטיין
אַלץ ווייטער און ווייטער
צו עפעס אַ פלאַם פון אַ שייטער.

דער פלאַם פונעם שייטער, — ער איז
דער לאַמפ פאַר אונדזערע פיס
אין זייער כסדרדיקן גאַנג.
דאָס גיין איז געזאַנג
פאַר אַונדזערע טריט, —
עס איז דאָס ליד
פון גרויסער דערהויבונג.
פון לויטערער גלויבונג.

פון המשכדיקער ירושה געפאָנגענע

פון המשכדיקער ירושה געפאָנגענע,
גייען מיר דעם גאַנג פון די נישט־דערגאַנגענע.
פון נעכטנס געטריבענע
זענען מיר, די פאַרבליבענע,
דאָס געיעג
אויפן וועג
צו דעם ווייטער.
דער פלאַם פון עפעס אַ שייטער
רופט אונדז פאַראויס.
וואָס געוואָרן איז אויס —
איז דאָך נישט פאַרשוואונדן.
עס איז העל צעצונדן
אין שייטערדיקע פלאַמען,
וואָס וויגן זיך, ווי כוואַליעס אין ימ'ען.
איין כוואַליע די צווייטע פאַרשלינגט,
נאָר די, וואָס פאַרזינקט
ווייל פאַרזונקען נישט בלייבן.
זעט, זעט, מיר טרייבן זיך, טרייבן
געיאַגטע פון די,
וואָס כאַטש זיי זענען מער שוין נישט הי,
איז זייער גלי
אין אונדזערע טריט
אַפילו דורך בערג פון גראַניט.
זיי האָבן געאַקערט, געזייט, און דעם שניט
נישט דערלעבט.
זיי האָבן געוועבט און געוועבט
און געפאַלן ביים שפינדל אינמיטן.

זיי האָבן געריטן, געריטן
און צום ציל נישט דערריטן.
איצט שרייט צו אונדז אין בענקשאַפט דער ציל, —
ער וויל, אַ ער וויל
אַ דערגרייכטער אויך ווערן.
ווי גוט, וואָס מיר הערן
פון אומעטום זיין געשריי!
מיר גייען דורך רעגן און האַגל און שניי
פון המשכדיקער ירושה געפאַנגענע,
דעם גאַנג פון די נישט־דערגאַנגענע,
פון די נישט־געבוירענע,
כדי זיי זאָלן קיין פאַרלוירענע
נישט בלייבן.
מיר טרייבן זיך, טרייבן —
דער ווינט איבער אונדז זיך יאַגנדיק
איז טראַגנדיק,
איז ברענגענדיק.
געהאַנגענער הענגענדיק,
געקוילעטער ליגנדיק,
און מיר זיך וויגנדיק,
ציען אַלץ ווייטער און ווייטער
צו עפעס אַ פלאַם פון אַ שייטער:
ווי גליענדיק דער גלי איז צעגליט
אויף דעם שווייגנדיקן גראַניט!

נישט

אזוי פיל געזען,
אזוי פיל געהערט,
און דאך נישט דערזען,
און דאך נישט דערהערט.

איצט מאטערט דער נישט,
ער וויל אויך אהער, —
ער מישט זיך און מישט
ביים בליק, ביים געהער.

איז וואס-זשע? איז וואס?
נו זאל ער, נו זאל!
דער אַקס צופט דאָס גראַז
אויך אונטער זיין עול.

הערט, הערט, ווי דער נישט
פאַרפאַלגט מיינע טריט, —
ער מישט זיך און מישט
אויף בלענד פון גראַניט.

גראַניט אזוי קלאַר,
דער בלענד איז פאַרהילט, —
אַ רואיקער וואַר,
דער חלום צעשפּילט.

די וואַר איז צערעדט,
זי זאָגט, וואָס זי וויל, —
דער חלום בלוזט גלעט
און צאַפּלט זיך שטיל.

א ציטער אַזאָ,
א בלענד און אַ גלי, —
א צאַפל און שאַ,
און מער שוין נישט הי.

אַזוי פיל געזען,
אַזוי פיל געהערט,
און דאָך נישט דערזען,
און דאָך נישט דערהערט.

אַ נישטיקן נישט,
גייט מען פאַרביי ? —
ער איז נישט פאַרווישט,
ער לאַזט דיך נישט פריי.

דער נישט איז אַ גלי,
דער נישט איז אַ קלאַנג, —
ער קומט פון נישט־הי,
ער איז נאָך אין גאַנג.

פון וואָנען ? וואוהין ?
פון דאַרטן אַהער,
און ווידער אַהין
און אַבער אַהער ?

וואָס טראַגט ער אין זיך ?
וואָס איז זיין פאַרמעג ?
דאָס טראַגט ער איצט מיך
אַרום אויפן וועג.

וואָס וויל ער פון מיר ?
וואָס איז זיין באַגער ?
איך פיל זיין באַריר,
איך זע און איך הער.

באָר הערן און זען
איז נאָך נישט — באַנעם, —
אַזוי פיל געשען
און וועלט איז אין קלעם.

זעט, זעט, ווי דער נישט
פאַרפאַלגט מיינע טריט, —
ער מישט זיך און מישט
אין וואָרט פון מיין ליד.

דער נישט אינעם וואָרט,
נישט נישטיק איז ער, —
אַ הייליקס דאָס אָרט,
איך זע און איך הער.

דער נישט, וואָס צעגליט
איז אפשר דער תוך ? —
שלעפּ, שלעפּ־זשע, מיין ליד,
אויף רוקן דעם יאָך.

איך זע און איך הער, —
עס ציטערט מיין טראַט, —
ווער איז ער דאָס, ווער ?
און וואָס איז זיין סוד ?

קאַלירנדיקע שטריקעריי

א זקן אויף א באַנק, ווי א דעמב א סוקעוואַטער,
און לעבן אים א ברוינער הונט א קודלעוואַטער,
און אַזעלכע רואיקע, באַרואיקטע זיי ביידע.
דער הונט, ווי דער זקן שוין, אַוודאי אויך אַן עלטער-זיידע,
נאַר אַט זשוואַועדיקער און נאָך גרינגער פון אַ ווינטל
יאַגט אַן פון ערגעץ זיך אַ הינטל
און הינטער דעם אַ מיידל,
אַזוי שלאַנק און איידל
זענען אירע וויסע פיס איבער אירע העלע זאַקן.
זע, זע, ווי עס צעאייגלט זיך צו איר דער זקן
און ביי דעם הונט צעפינטלען שמאַלציק זיך די בליקן.
דער האַריזאָנט הויבט אַן אַ שטריקעריי צו שטריקן
מיט אַזוי פיל אויסטערלישע און פילפאַרביקע קאַלירן.
שפּיזליקע פינגער הויבן אַן איינס דאָס אַנדערע באַרירן
און שטראַלנדיקע שפּיזלען נעמען זיך מיט שאַטנדיקע שפּיזלען.
די טורעמס הויבן אַן צו ריזלען,
פליסן
און זיך איבערגיסן
אין אויסטערלישע אוואַרן.
גאַלד-געזוימטע קאַטשן קומען פון דער לופט צו פאַרן
מיט שטרויספייגל אין קאַליריקע געשפאַנען.
עס פאַכן מיט די בייטשלעך אַדלערס און פאַזאַנען
און טרייבן לאַכנדיק פאַנאַנדער
אין ווילדן יאַגנדיקן וואַנדער
אַ פעטן אַקס און דינע ציג, וואָס האָבן זיך באַגערט צו פאַרן.
אַ רויטער האַן שפאַרט זיינע שאַרפע שפאַרן
אַ צעבלאַזטן אינדיק אין די זייטן.

א גאלדן שיפל שיפלט אן פון ווייטן,
א קראָקאָדיל מיט פֿיסק צעעפֿנטן — דער שיפער,
און דאָרטן ביי דעם אָפּגרונט טיפער, טיפער
קייקלט פון געלעכטער זיך לוציפער,
פון דעם געראַנגל צווישן יעקבן דעם טאַטן און עשון דעם פעטער.
א טיגער צופט פון בוראַקעס די בלעטער,
און אַ באַראַן פלעכט פון הושענות זיך אַ קרענצל.
אַ לעמפערט כאַפּט מיט שעפּסעלע אַ טענצל,
אַ קינד פּאַלט שווער אויף דעם געזעסל
און וויינט זיך אויפן קול פּאַנאַדער.
דער גאַנצער האַריזאָנט איז איצט אין וואַנדער,
ווי גאַט וואַלט אָפּגעלאָזט פון זיין באַשאַף די לייצעס.
הער, הער, דער זקן גיט דעם יונגן מיידל עצות,
ווי אַזוי זיך קעגן די נישט־גוטע צו באַשיצן,
ער בעט זי נאָענט ביי זיין זייט צו זיצן
און רעדט צו איר אַזוי ווייך און צוגעלאָזן.
דער קודלעוואַטער הונט, — די האַר צעבלאָזן
און ציטערדיקע פֿיס, לאָזט נישט אָפּ דאָס הינטל.
אַ ווייסער וואַלקן אין דער הויך טוט מיט רויך זיך אַ צעפינטל
און אַלץ אַרום איז חלומדיק און וואַריק,
איצטיקייט און טויזנט־יאַריק.

דאָס גאַר

מענטשן גידערן אין די היילן,
כדי דערנאָך צו דערציילן,
אַז מען איז געווען,
אַז מען האָט געזען
יעדן וואונדער
באַזונדער,
און דערביי אַליין אויך ווערן באַוואונדערט.
בלויז ער זיצט אָפּגעזונדערט
פאַר זיך אַליין
אויף אַ שטיין,
און זע, עס קומט צו גיין
יעדער וואונדער
באַזונדער
און לייגט זיך אויף זיינע קני.
זיין פנים אין גלי
פון דעם זון־פאַרגאַנג
און ער איז אינגאַנצן, ווי אַ ווידערקלאַנג
פון עפעס אַזאַ שיין געזאַנג.
וואָס איז לאַנג
שוין אַוועק
מיטן וועג
ביי דעם ברעג
פון דעם קאַלאַראַדאַ־טייך
צו עפעס אַ ווייטער, ווייטער קעניגרייך.
מען זאַגט, ער האָט אַזוי פיל צו דערציילן,
נאָר ער וויל זיך מיט קיינעם נישט טיילן.

ב י י ס " ג ר ע נ ד - ק ע נ י א ן "

דאָס איינציקע, וואָס ער האָט פאַר דער מענגע,
איז די פעדער אין דער בלוט-רויטער סטענגע
אַרום זיינע קויל-שוואַרצע האַר, —
דאָס גאַר !

שווייגנדיקע ריזן

שווייגנדיקע, שטיינערדיקע ריזן, —
זיי לעכערן די לופט און שפיון
זיך צום הימל.
פארזונקען אין אַ דרימל
זיצט זיך אויף אַ שטיין
מיט זיך אליין
דער אור־אַמעריקאַנער
אַלטער אינדיאַנער.

האַט עפעס דען געטראָפּן ?
איז עפעס דען פאַרלאָפּן ?
נו יאָ, נו יאָ, אַוודאי !
וועגן זענען נישט קיין גראַדע,
זיי שלענגלען זיך און דרייען.
וואָס־זשע קאָן אים איצט דערפרייען,
אַז זיין פייל פון בויגן
איז אַוועקגעפּלויגן
און אין ציל דאָך נישט געטראָפּן, —
איצט איז אים געבליבן איינס — צו שלאָפּן !

שווייגנדיקע, שטיינערדיקע ריזן, —
זייער שטעכן זיך און שפיון
האַבן נישט באַוויזן
דורכצולעכערן דעם הימל,
נורעט זיך דערפאַר אין דרימל
דער אור־אַמעריקאַנער
אַלטער אינדיאַנער

אין זיינע פוכקע שאלן.
ווי דער ווינט געקומען און באפאלן
איז דער פרעמדער, ווייסער שונא
אויף די אבות זיינע ברוינע
און וואָס איז איצט דאָ אַזאַ איינער,
ווי ער ? אַ שטיין דאָ צווישן שטיינער,
אַ שווייגנדיקער ריז דאָ צווישן ריזן,
וואָס האָט באַוויזן
בליבן — אַן עכאַ פון אַ צאַרן,
געווען, געווען און נישט געוואָרן !

אַמעריקע

טורעם טראַגט אַ טורעם אויפן רוקן,
ווערסט נישט מיד אויף זיי צו קוקן, —
זיי דערמאָנען:
וואַשינגטאָנען,
דזשעפערסאָנען,
און נאָך וועמען?
לינקאָלן און רוזוועלט — אויך נישט צו פאַרשעמען.
און זיינען דען יהואש, ראָזנפעלד אויך נישט אַמעריקע?
שטעלט נאָך אין דער ריי: טאַראַ, וויטמאַן, דעבס און טוויין,
און נאָך אַזעלכע אַנגעהעריקע,
און איר וועט זען, ווי גרויס און שיין
עס איז דאָך אונדזער לאַנד אַמעריקע.

פון ערגעץ ביז ערגעץ

פון ערגעץ
ביז ערגעץ
און פלוצלונג אזא אויסטערלישקייט גאר אין מיטן.
אן עראפלאן, וואס האט די לופט געשניטן
פון האַריזאָנט צו האַריזאָנט
האַט פון דער הויך דערקאַנט
די אַנדערשקייט מסתמא
אין דער פאַנאַראַמע
און האַט פאַרלאַנגזאַמערט זיין פלי.
אזא זילבערדיקער גלי
האַט זיך פון אים צעשפילט
און אויף אַ ווייל האַט זיך פאַרשטילט
זיין רוישנדיק געברויז.
די וועלט איז ברייט און גרויס
און ער אין זיינע שטענדיקע געיעגן
זעט וואונדער איבער אַלע וועגן,
נאַר אַט אַזוינס איז נישט געקומען אים אַנטקעגן,
איז וואָס־זשע איז דאָס פאַרט?
אַ שאַד איז אים פאַרלאָזן אַט דאָס אַרט,
נאַר עראַפלאַנען מוזן אײלן!
די וועלט איז איינגעטיילט אויף מיילן,
וואָס ציען זיך פון ערגעץ
ביז ערגעץ,
און ער מוז אַלע ערגעצן באַדינען.
וועט ער אַזוינס נאָך ערגעצוואו געפינען
אין זיין אײלנדיקן פלי?
דער עראַפלאַן לאָזט איבער אַזא בענקענדיקן גלי. —

ז. וויינפער

זיין בענקשאפט צום צוריק מסתמא.
דער גלי — א זילבער-פינטל אין דער פאנאראמע
זוכט אים אן ארט דא צווישן די אומצייליקע קאליריקע געמישן
און קאן זיך נישט פארמישן.

צו יענער שוועל

זיטאָן און נחמה'לען

זילבערדיקער גלי,
ווי דו בין איך צעגליט.
אויך איך בין נישט פון הי,
נישט צוגעוואוינט נאָך מינע טריט
צו אַט דער רואיקייט אַרום,
איז אַזאַ ציטער איצט אין זיי דערפאַר.
און ווייל עס איז אַלץ אַזוי שטום,
איז אַזאַ בענקענדיקער צער
צערעדט אין מיר.
עס איז די בענקשאַפט נאָך אַ שוועל
ביי אַ הימישדיקער טיר.
אַזוי העל
איז זי
און מיט אַזוי פיל רן,
איר גלי
צעליכטיקט איז, ווי דו.

ווי קוקט מיין בענקשאַפט אויס?
אַ מוטער מיט אַ קינד, וואָס קוקן זיך די אויגן אויס.
די מוטער — אַן אַליוונבוים,
דאָס קינד — אַ טרוים,
וואָס בליט,
ווי צוויט,
און וואַרט
אויף מיר צעגליט.
ווי גוט, וואָס נישט געוואָרן האַרט

בין איך דאָ ביים גראַניט.
אַזאָ בענקשאַפּט אין צעווייט
אין מיין געמיט.
הער, אַ פּרייד!
הער, אַ ליד!
אַזוי העל
די בענקשאַפּט איצט אין מיר
צו יענער שוועל,
צו יענער טיר.

אַ דאַמע, אַ קאַקעטקע

אַ דאַמע, אַ קאַקעטקע
שפילט זיך חנעוודיק מיט איר לאַרנעטקע
און רעדט צו זיך, אַז אַלע זאָלן הערן:
— נישטאָ מיט וואָס אַט דאָ דאָס אויג צו נערן!
גאַנץ אַנדערש איז דער יעלאַסטאָן־פאַרק, —
דאָרט איז אַ באַרג —
אַ באַרג!
און איינער איז גאָר דאָרט פאַראַן,
וואָס שפּריצט ווי אַ פּאַנטאָן
אין אַ באַשטימטער רגע פון דער שעה,
און דאָ?
משטיינס־געזאָגט אַט דאָ!

זי רעדט און רעדט און רעדט,
אַט מיט געבעט,
און אַט, ווי עמעצער וואַלט איר אַ חוב געווען דאָ שולדיק.
עס ציטערט אומגעדולדיק
די לאַרנעטקע
ביי דער קאַקעטקע
אויף די אויגן:
— וואַלט כאַטש אַ פויגל אַנגעפלוויגן!
וואַלט כאַטש אַ חיה זיך באַוויזן!
בלויז טורעמס שפיציקע, ווי שפיזן!
און אַלץ אַט דאָ אַרום
איז טויט און שטום, —
דער שווייגיקער גראַניט
איז שווער אויף דעם געמיט.

פלוצלונג שיקט די דאמע, די קאקעטקע
א חנדל-בליקעלע דורך איר לאַרנעטקע
צו אַ בלאַנדן שכנס פנים :
— מיינע שונאים ! —
מורמלט ער צו זיך
און שאַרט זיך אַפּ אויף גיך.

די דאמע לאַזט נישט אַפּ, זי קוקט אים נאָך.
אַט טוט זי גאַר אַ פאַך
צו אים מיט דער לאַרנעטקע !
וואָס וויל זי, די קאקעטקע ?
וואָס זוכט זי דאָ אַרום ?
די טורעמס קוקן שטום,
דער הימל אויבן אויך אַזוי, —
וואָס גייט זיי אָן דער לייכטזין פון אַ פרוי ?
זיי זיינען דאָך נישט, ווי דער בלאַנדער שכן,
וואָס פילט אַ ציטער אין די קנאָכן
און ווערט געפאַנגען פון דער דאמע, דער קאקעטקע, —
זע, זע, ער שפילט זיך שוין מיט איר לאַרנעטקע !

ביים „גרענד־קעניאן“

שטיינערדיקע אייביקייט

דעם אומרו פון אַ מענטשנס געמיט
דערזעט מען אין זיינע טריט
סיי ביים גיין,
סיי ביים שטיין.

אַט שטייט אַ מענטש — די טריט,
ווי צוגענאַגלטע צו דעם גראַניט,
דאָך גייט אַ ציטער אויף פון זיי, —
אַ ציטער, ווי אַ שווער פאַרשטומט געשריי
פון טיפער פיין און וויי.

שטיינער ווייסן נישט דערפון!
גלאַצן צו דער זון,
ווי זיי גלאַצן צו דער נאַכט.
עס אַרט זיי נישט דער מענטש, וואָס שטייט פאַרטראַכט,
קוקנדיק אויף זיי.
זיין וויי?
זיין צער?
שטיינער קוקן שטאַר
און שטום
אויף אַלץ אַרום, —
אַפילו אויף דער פרייד, —
שטיינערדיקע אייביקייט!

זשאן

א מוטער מיט א מיידעלע.
בידע איידעלע,
בויגיקע,
בלוי-אויגיקע.
אנגעפוישט, ווי וואַטע,
שטייט דער טאַטע
און בלאַזט מיט לאַנגווייל און צער
פון זיין גראַבן ציגאַר
א שלענגלדיקן רויך:
— דער מיטיק דאָ — אַ שטיין אין בויך!
וואַסערדיקע יויך!
משטיינס-געזאַגט דער סטעיק...
און אויסגעטריקנט שטיקל קעיק,
און קיין באַדינונג איז נישטאָ.
— איך טראַכט, — אפשר דאָ
אַ שטעל טאָן גאַר אַ רעסטאָראַן.

— אַ זשאַן! —
באַליידיקט זיך די פרוי, די איידעלע
און קלאַגט זיך פאַרן מיידעלע:
— דיין פאַטער איז וואַלגאַר!
זשאַנס פנים צעציטערט זיך פון צער,
און טרייסלענדיק דאָס אַש פון זיין ציגאַר,
צעמורמלט ער זיך קאַלט און טרוקן:
— משטיינס-געזאַגט, אויף וואַס צו קוקן!
אַזוי פיל מויערן,
און טויערן!
אַזוי פיל הויפן,

און גארנישט איז צו קויפן
און פארקויפן!

די פרוי, די איידעלע,
דריקט שטום צו זיך דאָס מיידעלע,
און מורמלט ווערטער איריטירטע.
זי נעמט די טאכטער און לאָזט זיך שטום, אַ רעזיגנירטע,
נאָך איר מאַן צום גלאַנצעדיקן אויטאָ־לימאָזין.
דער שאַפער נויגט זיך, פרעגט: וואוהין?
עס וואָרפט די פרוי אַ לעצטן בליק אַהינטער זיך צעגליט,
נאָך גלייכגילטיק און שטום איז דער גראַניט.
די טורעמס האַרטע, קאַלטע און פאַרשטאַרטע, —
וואָס גייט זיי אָן אַ פרוי, אַן אַפגענאַרטע!

זיי שטיל

אויך אפגענארט בין איך!
ווי לאנג שוין, אז איך טראג אויף זיך
דאס שווער געפעק
איך וועג?
דער פרילינג און דער זומער זענען שוין אַוועק
און זע, — דער האַרבסט זיך שפרייט.
געאַקערט און געזיט,
און וואָס איז אויפגעאַנגען?
אַ זייער איז אויף פעלד געגאַנגען
מיט זריעה אין די פאַלעס.
נאָר אים באַגעגנט האָט דער ווינט מיט קללות!

איצט טראַגט דער ווינט שוין מיך
אויף זיך
צום אייגענעם קאַפּריט.
אַט טוט ער מיך אַ ריס
מיט אַ געברויז
פאַראויס,
און באַלד לאַזט ער מיך גאָר אַליין
אינמיטן וועלט פון האַרטן שטיין.

איך שטיי אַט דאָ
שוין שעה נאָך שעה
און קוק אויף דעם גראַניט.
דאָס האַרץ איז אויפגעגליט,
און וואַלט זיך איצט אָן מיר געווענט.

וואָלט איך זיך אויפגעלייזט אין אַט דעם בלענד,
וואָס איז צעשפילט,
און דאָך אַזוי פאַרקילט,
אַז ער פּרירט די גלידער.
עס בענקט מיין האַרץ נאָך שוועסטער און נאָך ברידער, —
אַן עדות איז דאָס נישט־צעפּאַקט געפּעק.
אויף וועלכן נייעם וועג
וועט איצט דער ווינט מיך טראָגן?
צו וועלכן נייעם לאַנד וועט ער זיך יאָגן
איצט מיט מיר?
צו וועלכער נייער טיר?
איז נאָך אַזאַ פאַראַן פאַר מיר?
זיי שטיל, מיין האַרץ, זיי שטיל, —
עס ווייסט נישט פון קיין ציל
דער ווירבלדיקער ווינט, —
ער טרייבט זיך בלינד!

וואָס וועל איך מיטנעמען פון דאָנען ?

וואָס וועל איך מיטנעמען מיט זיך פון דאָנען ?
איך וועל מיטנעמען דאָס אָנען,
וואָס ווערט נאָך נישט פאַרשטאַנען.
איך וועל מיטנעמען דאָס, וואָס האַלט נאָך אין יערן,
און אין ווערן
און זיך אַליין באַשאַפן.
איך וועל מיטנעמען דאָס גאַפן
אין מיינע אויגן
פאַר דעם נישט געשטויגן,
נישט געפלוּיגן
און נישטדאָגדאָכטקייט.
אַ גרויסער סוד איז אין פאַרטראַכטקייט,
און וויל זיך נישט אַנטפלעקן,
און וויל זיך נישט אַנטדעקן.
ווי פיינלעך שיין עס איז דער סוד,
ווי פיינלעך שיין עס איז דער גאַט,
וואָס האַט זיך איינגעשמידט
אין שווייגיקן גראַניט.

אהאָ, ווי גראַנדיעז!

— אַהאָ, ווי גראַנדיעז!
ווער האָט זיך דאָס אַזוי צעשאַלט לעבן מיר?
אַ שטיקל ברויט מיט קעז
און אַ פאַר אויגן וואַרעמע אויף מיר,
וואָס גריסן און וואָס לאַכן.
— אַזוי פיל מיאוסע זאַכן
אין אונדזער ערדישן פאַרמעגן,
נאָר אַז עס קומט אַנטקעגן
אַט אַזוינס דיר אויף די וועגן,
איז הער־זשע, ברודער, הער, —
אַ געזונט אויף דיינע פיס,
וואָס ברענגען דיך אַהער!
ער טוט אַ שאַרפן ביס,
און לאַדט מיך איין צו ברויט מיט קעז,
שלעפנדיק דערביי פון טאַש פאַר מיר אויך אַ מאַראַנץ.
— אַהאָ, ווי גראַנדיעז!
טוט ברויזנדיק אַ טאַנץ
צו אים מיין האַרץ פון פרייד.
— ווי רופט מען דיך? און ווער ביסטו? פון וואַנען?
— וואָס איז דער אונערשייד?
פון דאַרטן און פון דאַנען,
פון אומעטום, וואו מענטשן לעבן,
וואָס קאָנען פאַר דיין אַרבעט געבן
אַ שפּילצייג זיך צו שפּילן,
אַ טרונק דעם דורשט צו שטילן
און זעטיקן דיין הונגער מיט געשמאַקן ברויט און קעז.
— אַהאָ, ווי גראַנדיעז!

צעלאך איך זיך אין פנים פונעם מענטשן,
און ווייס שוין נישט, וואָס אַפריער דאָ צו בענטשן —
די שיינקייט מיך אַרום, צי אַט דעם פרייען מענטשן,
וואָס שטייט פון זון צעגליט,
און קייט מיט אַפעטיט
דאָס ברויט מיט קעז.
— אַהאָ, ווי גראַנדיעז!

דער היינט

ווי וואונדערלעך עס איז צעשיינט
דער נעכטן אינעם ליכט פון היינט, —
צי האָבן מיר דעם שיין געזען,
ווען נעכטן איז אַ היינט געווען?
אזוי איז דאָס פון אייביק אָן!
די גרויסע שיינקייט אין אַ טאָן,
דער ציטער־צאָפּל אין אַ קלאַנג, —
זיי זענען די דערמאָנונג אָן לאַנג
פאַרגאַנגענעם אַהינטער זיך.
ווער ביסטו? און ווער בין איך?
מיר זענען די המשכים אין דער אייביקייט,
וואָס ציען, ווי אַ מעשה זיך דורך צער און פרייד
פון ערגעצוואו ביז ערגעצוואו.
איצט איך און דו,
און מאַרגן וועט אָן אַנדערער פאַרנעמען אונדזער אָרנ
געבענטשט זאָל זיין דאָס וואָרט,
וואָס זאַמלט, ווי אַ שייער אין זיך איין.
הער, הער, די פיין
פון דעם פאַרהאַרטעוועטן שטיין־גראַניט
צעעכאַט איז אין ליד.
אזוי אויך מיט דעם היינט, —
צעבלענדט, צעשיינט
וועט ער זיך אויפהויבן, ווען
מען וועט אין ליכט פון מאַרגן אים דערזען.

נישט וועק מיך, נישט וועק

אזוי וואונדערלעך איז דאָס שטייגן
אויפן רוקן פון שווייגן.
אזוי ווייך איז זיין רוקן,
אז באַדאַרפסט גאַרנישט קוקן,
כדי צו דערזען, — עס זעט זיך מיט אויגן פאַרמאַכטע.
חלומות געדאַכטע,
און אויסגעלאַכטע
ווערן באַלעבטע.
אַלע בלויון באַטרעפטע
און שטייגסט איבער זיי צו די הויכן.
וואו רויכן ?
וואו פלאַמען ?
וואו צאַמען ?
דאָס זיינען בלויו ווערטער
פון אַנדערע ערטער,
וואָס זענען ווייט דיר אַהינטער,
ווי דיין פען און דיין טינטער,
און דייע פאַפירענע בויגנס.
דו שוועבסט אין אַ וועלט פון רעגנבויגנס
אַזעלכע קאַלירטע, —
אַ וועלט אַ באַטירטע,
באַשוועלטע,
און אַזאַ צעהעלטע
איז זי אומעטום.
קום, קום
מיט מיר מיט, —
די טרעפ פון גראַניט

ב י י ם „ ג ר ע נ ד - ק ע נ י א ן ”

ווערן נישט צעפאלן
און איבער זיי טעפיכער פון שטראלן,
וואָס ציען זיך און שטייגן
אין אַזאַ שפּילעוודיקן שווייגן
אַרויף צו דעם הימל.
בין איך איצט אין דרימל ?
נישט וועק מיך, נישט וועק,
און לאַז מיך אויף אַט דעם אויסטערלישן וועג.

דו!
ווער ביסטו?
וואָס ביסטו?
ביסט די פען און דאָס פּאַפּיר.
גליווער אַרום דיר,
נאָר מיט דעם שטיקל שטאַל פאַרשפיצט.
שטעכסטו און דו קריצט
דעם אומזין און דעם זין פון דעם געברויז
אין דיר צו דעם פאַראויס.
וואוהין? וואוהין?
אַהין! אַהין!
אַריבער גליווערדיקן שטיין,
כאַטש ווייסט אַליין
נישט ווען און וואָס.
ביסט גרינס אויף גראַז
און קראַפּיווע, וואָס ברייט.
ביסט ליד,
וואָס וויינט און זינגט.
אַ גלאַק, וואָס קלינגט.
און אַפט מאָל ווירבלדיקער וויינט,
וואָס יאַגט זיך בלינד,
טאַפּנדיק די ערד.
ביסט שאַרף פון שווערד,
וואָס ברענגט דעם טויט
און מעסער פאַרן ברויט,
וואָס ברענגט דאָס לעבן.
ביסט שפּין, וואָס פּרעסט די אייגענע געוועבן.

געלויף
צום באַרג אַרויף,
און אויך אַרזנטער צו דעם טאַל.
ביסט ווידערקלאַנג פון דעם אַמאַל
און אויך די בשורה פון דעם, וואָס וועט ערשט זיין,
ביסט שייך
און פינצטערניש, —
געמיש
פון דאָאיקייט
נישטאַאיקייט.

אין תפילהדיק געזאנג

די זון פארגייט
פאמעלעך, פאמעלעך, —
אזוי פארלאזט דאך שטילערהייט
דער דינער מיטן ליכט אין האנט דעם מלך,
וואָס האָט אין אַוונטיקער שעה געלייגט זיך אין זיין בעט.
דער דינער שליסט די טיר אַהינטער זיך
מיט אַ פנים, ווי אין מיטן אַ געבעט,
און טוט דערביי זיך אויס די שיד
מיט ווייכע, וואַטאָווענע פינגער.
כדי דעם שלאָפנדיקן מלך נישט צו וועקן מיט די טריט,
טרעט ער שטילער, גרינגער
און אזוי אַפגעהיט.
הער, הער, עס דרימלט שוין דער זינגער
און אזוי שטיל איז איצט אין מיין געמיט.
די זון פארגייט,
פארגליט
און שפרייט
אויף דעם גראַניט
איר לעצטע שיין.
ווי טרויעריק-שיין
עס איז די פיין
פון דעם פאָרגיין.
אַזאַ צעציטערטער איז איצט דער האַריזאָנט
פון זונפאַרגאַנג,
אַט ערשט נאָך אזוי העל און בלאַנד
און שוין איז ער דאָ אַ געפאַנג

אין נעץ פון טונקל-גרוי.
די בערג אַרום
אויך אַזוי.
אַ וויל איז טויט און שטום,
נאָר באלד אַן אַנזאָג, אַז עפעס קומט,
דער אַוונט רוקט זיך אַן און אין זיין גאַנג
איז ער צעברומט
מיט תפילהדיק געזאַנג —
צו וועמען?
גאַט האָט צוגעמאַכט די אויגן,
אינגעשנורט די ברעמען
און אַ פאַרהאַנג איבער זיך פאַרצויגן.
אַ גוטע נאַכט
דיר, גאַט!
אַ גוטע נאַכט
דיר, סוד!
זעט אויס,
אַז מיט מיין טראַט
פאַראויס
בין איך נישט מער,
ווי בלויז אַ שטילער גאַנג,
דאָך הער מיר, הער, —
איך בין אין תפילהדיק געזאַנג,
וואָס גייט איצט אויף צו דיר,
און וואויל איז מיר.

וועלט איז נאָך אין וואַנדער

דער וועג, נאָך נישט ביים סוף און טראַט שוין אויף אַן אַנדער ! —
וועלט איז נאָך אין וואַנדער !
מענטש איז נאָך אין וואַנדער !
אָוונטיקע שעהען האָבן שטיל פאַרצויגן
טונקעלע וואַואַלן אויף די אויגן,
נאָר פּאַוע איז אַלץ נאָך נישט אָוועקגעפּלויגן,
אַזעלכע זעענדיקע, הערנדיקע און דערפּינדערישע
זענען איצט דאָך אַלע מיינע גלידער,
ליכטיקע, צינדערישע,
יידישע לידער
וועלן זיך פאַרמערן
און דערהערן
און דערזען, —
עפעס אויסטערלישס איז היינט געשען, —
אַזאַ גרויסע זכּיה !
דער ייד פון שטריק אויף תּליה
איז איצט אין עליה,
ער הויבט זיך צו די הויכן,
הינטער אונדז אַ וועלט אין רויכן,
נאָר פאַראויס דער מענטש מיט האַמער אין די הענט
בויט נייעם פונדאַמענט, —
הערט, הערט,
עס יערט
עפעס ניס אויף אונדזער ערד !

ביים „גרענד־קעניאן“

גאָט וועט געבן
אויך דאָס לעבן
צום פאַרגליווערטן גראַניט!
זעט, זעט, ווי שייך עס גליט
אַוונטדיקער שטערן זיך פאַנאַנדער, —
וועלט איז נאָך אין וואַנדער!
מענטש איז נאָך אין וואַנדער!
דער וועג איז נאָך נישט ביים סוף און טראָט שוין אויף אַן אַנדער!

פאַראויס, פאַעט!

אויף גאַטס-באַראָט
איז שווער צו גיין, —
טרעט, טרעט, מיין טראָט
און בלייב נישט שטיין.

אַ גרויס געזאַנג
און פול מיט ברויז
איז דאָך דער גאַנג
צו דעם פאַראויס!

דורך שטיין, גראַניט
צום גרינעם פעלד, —
הער, הער, אַ ליד
גייט אויף צעהעלט.

אויב נישט דער היינט,
וועט מאַרגן דאָך
צעבלענדט, צעשיינט
אַרויס פון יאָך.

און זינגען וועט
ער פראַנק און פריי, —
פאַראויס, פאַעט,
עס איז כדאי!

אינהאלט:

זייט

7	נישט דער „גרענד־קעניאָן, נאָר ביים „גרענד־קעניאָן“
9	אַט איז עס דאָך דאָס ליד! !
11	מה גדלו מעשיך אדוני!
13	דאָס הייליקע לאַנד פון ישראל
17	אויסטערליש
19	צעמישט און נישט אָפּגעווישט
20	געזאַנג, צי געוויין?
22	רו
23	גענאָד
25	גאַרנישט פאַרלאָפּן
27	עס איז דאָס
28	די אייביקייט
29	נישט קיין חידוש
30	גלייכגילטיקייט
32	בין איך וואָך?
33	גרויזאָם רעטעניש
36	וואוהין?
38	אַפּיל
39	און דער סוד איז אַלץ נאָך אַ סוד
40	אויפן וועג צום גרויסן עיקר
42	צו אַ נייער טיר
43	די נייע טיר
46	און אפשר בין איך נאָך נישט געבוירן?
48	יענע מאַמע
54	על חטא שחטאנו
61	נאָך וואָס? צו וואָס?

זייט

63	ליבשאַפּט
65	באַהעפּטקייט
67	מענטש
70	נקמה
27	אַ קול
74	פאַרריגלטקייט
76	כדי צו קוקן און צו זען ?
78	העי, קינדער !
80	די דייטשן
82	צו טריט, וואָס זענן נישט דערגאַנגען
85	זעט אויס
86	זינג, מיין האַרץ !
88	דער מאַן מיט דעם געקאַרבטן שטערן
90	און שטיל און שאַ
92	דערהויבענע מינוטן
93	וואונדער
49	בלימלעך
95	לענין
97	אַלץ איז הייליק
99	גיי זאָג זיך אָפּ פון אים
103	אַזוינע זעענדיקע זענען איצט מיינע אויגן
104	דער גלי אויף גראַניט
105	פון המשכדיקער ירושה געפאַנגענע
107	נישט
110	קאַלירנדיקע שטריקעריי
112	דאָס גאַר
114	שווייגנדיקע ריזן
116	אַמעריקע
117	פון ערגעץ ביז ערגעץ
119	צו יענער שוועל
121	אַ דאַמע, אַ קאַקעטקע

זייט

123 שטיינערדיקע אייביקייט
124 זשאן
126 זיי שטיל
128 וואָס וועל איך מיטנעמען פון דאַנען ?
129 אַהאַ, ווי גראַנדיעז !
131 דער היינט
132 נישט וועק מיך, נישט וועק
134 דו
136 אין תפילהדיק געזאַנג
138 וועלט איז נאָך אין וואַנדער
140 פאַראויס, פאַעט !

